

Regionální konkurenceschopnost podniků působících ve vybraném odvětví

Bakalářská práce

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

Ekonomika a management služeb – Finanční a pojišťovací služby

Autor práce:

Radka Solničková

Vedoucí práce:

doc. PhDr. Ing. Pavla Bednářová, Ph.D.
Katedra ekonomie

Zadání bakalářské práce

Regionální konkurenceschopnost podniků působících ve vybraném odvětví

Jméno a příjmení: **Radka Solničková**
Osobní číslo: E18000439
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Ekonomika a management služeb – Finanční a pojišťovací služby
Zadávací katedra: Katedra ekonomie
Akademický rok: **2020/2021**

Zásady pro vypracování:

1. Stanovení cílů a formulace výzkumných otázek.
2. Vliv pandemie na konkurenceschopnost vybraných subjektů na trhu práce.
3. Ztráta konkurenční výhody podniků v pohostinství.
4. Zhodnocení vládních opatření ke zlepšení finanční situace restauračních a ubytovacích zařízení.
5. Formulace závěrů a zhodnocení výzkumných otázek.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

30 normostran
tištěná/elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

- RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. 2011. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4039-3. BERÁNEK, Jaromír. *Ekonomika cestovního ruchu*. Praha: Mag Consulting, 2013. ISBN 978-80-86724-46-1.
- BRUNT, Paul, Susan HORNER a Natalie SEMLEY. 2017. *Research methods in tourism, hospitality and events management*. London: SAGE Publications. ISBN 978-1-4739-1915-0.
- KŘÍŽEK, Felix a Josef NEUFUS. 2014. *Moderní hotelový management: nové trendy a metody v řízení hotelů, aktualizované informace o hotelovém provozu a jeho organizaci, optimalizace provozu s ohledem na ekologii a etiku, praktické příklady a fotografická příloha. 2., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4835-1.
- SMRČKA, Luboš, ARLTOVÁ, Markéta a Jaroslav SCHÖNFELD. 2011. *Ekonomická krize a vývoj cestovního ruchu v České republice*. Acta Oeconomica Pragensia. 19(5): 17–33. ISSN 0572-3043. ISSN 1804-2112.
- PROQUEST. 2019. *Databáze článků ProQuest* [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. [cit. 2019-09-30]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz/>

Konzultant: Bc. Denisa Cihiová, spolumajitelka resaturace Blackders Burgers.

Vedoucí práce:

doc. PhDr. Ing. Pavla Bednářová, Ph.D.
Katedra ekonomie

Datum zadání práce:

1. listopadu 2020

Předpokládaný termín odevzdání:

31. srpna 2022

Ing. Aleš Kocourek, Ph.D.
děkan

L.S.

prof. Ing. Jiří Kraft, CSc.
vedoucí katedry

V Liberci dne 1. listopadu 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

1. dubna 2021

Radka Solničková

Poděkování

Mé poděkování patří doc. PhDr. Ing. Pavle Bednářové, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady, trpělivost a ochotu, kterou mi v průběhu zpracování bakalářské práce věnovala. Také děkuji Ing. Tereze Horákové za pomoc při získávání údajů pro praktickou část práce.

Regionální konkurenceschopnost podniků působících ve vybraném odvětví

Anotace

Bakalářská práce se zabývá konkurenceschopností hromadných ubytovacích zařízení na území jednoho regionu – Liberecký kraj. Jejím hlavním cílem je posouzení konkurenceschopnosti segmentu HUZ v Libereckém kraji v souvislosti s pandemií v letech 2020-2021. Dílčí cíl závěrečné práce je analýza poskytovaných dotací HUZ, dopadu vládních opatření a zhodnocení celkové situace HUZ v Libereckém regionu. Teoretická část se zaměřuje na objasnění základních pojmů jako je konkurenceschopnost, konkurenční výhoda, regionální konkurence, inovační analýza a poté rozdělení regionů ČR. Na teoretickou část navazuje praktická část, která se zabývá podrobným rozbohem návštěvnosti HUZ v Libereckém regionu za několik čtvrtletí v průběhu let 2019-2020, analýzou dopadů světové pandemie COVID-19, restriktivními opatřeními ovlivňujícími cestovní ruch v ČR a poskytování dotací pro dotační titul COVID-19-HUZ.

Klíčová slova

Hromadná ubytovací zařízení, cestovní ruch, dotace, konkurenceschopnost, Liberecký kraj, region, restriktivní opatření, pandemie

Regional Competitiveness of Companies Operating in the Selected Sector

Annotation

The bachelor's thesis deals with the competitiveness of collective accommodation establishments in the territory of one region – the Liberec region. The aim of the Bachelor the is to assess the competitiveness of the collective accommodation establishments segment in the Liberec Region in connection with the pandemic in 2020-2021. The partial goal of the final work is the analysis of the provided subsidies, the impact of government measures and the evaluation of the overall situation of collective accommodation establishments in the Liberec region. The theoretical part focuses on clarifying the basic concepts such as competitiveness, competitive advantage, regional competition and innovation analysis and then the division of the regions of the Czech Republic. The theoretical part is followed by a practical part, which deals with a detailed analysis of collective accommodation establishments attendance in the Liberec region in several quarters during 2019-2020, analysis of the impacts of the world pandemic COVID-19, restrictive measures affecting tourism in the Czech Republic and providing subsidies for COVID-19-HUZ.

Key Words

Collective accommodation establishments, tourism, subsidy, competitiveness, Liberec region, region, restrictive measures, pandemic

Obsah

Seznam zkratk	10
Seznam tabulek	11
Seznam obrázků	12
Úvod	13
1. Charakteristika odvětví dle NACE	14
1.1 Hlavní náplň CZ-NACE	14
2. Ubytování, stravování a pohostinství	16
2.1 Ubytování	16
2.2 Stravování a pohostinství	17
3. Definice regionu	18
3.1 Klasifikace NUTS	18
4. Konkurenceschopnost	19
4.1 Pojem regionální konkurenceschopnosti	20
4.2 Nástroje podpory regionální konkurenceschopnosti	20
4.3 Inovační politika	21
4.4 Konkurenceschopnost podniku	25
4.5 Konkurenční výhoda	26
5. Rozdělení regionů České republiky	27
6. Charakteristika Libereckého regionu	28
7. Počet hromadných ubytovacích zařízení v Libereckém kraji	32
7.1 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení - 3. čtvrtletí 2019	33
7.2 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení - 4. čtvrtletí 2019	35
8. Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v Libereckém kraji 2019	38
8.1 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení - 1. čtvrtletí 2020	39
8.2 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení - 2. čtvrtletí 2020	41
8.3 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení - 3. čtvrtletí 2020	43
8.4 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení - 4. čtvrtletí 2020 a 1. až 4. čtvrtletí 2020	45
9. Analýza dopadů světové pandemie koronaviru (COVID-19) na odvětví cestovního ruchu v letech 2020–2021	47
10. Hlavní restriktivní opatření ovlivňující odvětví cestovního ruchu v ČR v roce 2020	48

11. Popis variant, pro které jsou vypočítány ekonomické dopady vyplývající z cestovního ruchu v ČR	49
12. Poskytnutí dotace pro dotační titul COVID-19 – HUZ	51
12.1 Výpočet dotace pro HUZ	54
12.2 Postup podání žádosti	54
Závěr	55
Seznam použité literatury	57

Seznam zkratek

TUL	Technická univerzita v Liberci
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
GDP	Hrubý domácí produkt (<i>Gross Domestic Product</i>)
CZ-NACE	Klasifikace ekonomických činností (<i>Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté européenne</i>)
HUZ	Hromadné ubytovací zařízení
NUTS	Klasifikace územních statistických jednotek (<i>Nomenclature of Statistical Territorial Units</i>)
RIS	Regionálních inovační strategie
RVVI	Rada pro výzkum, vývoj a inovace
RODOS	Geolokační signalizační data mobilního operátora

Seznam tabulek

Tabulka 1: Odvětví CZ-NACE.....	15
Tabulka 2: Návštěvnost HUZ v Libereckém kraji 2019.....	38
Tabulka 3: Výchozí varianty pro výpočet ekonomických dopadů	49
Tabulka 4: Poskytnutí dotace podle kategorie a třídy	53
Tabulka 5: Výpočet dotace pro HUZ	54

Seznam obrázků

Obrázek 1: Inovační strategie.....	24
Obrázek 2: Rozdělení regionů ČR	27
Obrázek 3: Administrativní členění Libereckého kraje	31
Obrázek 4: Geografická mapa Libereckého kraje.....	31
Obrázek 5: Počet HUZ v Libereckém kraji.....	32
Obrázek 6: Hosté v HUZ Libereckého kraje v jednotlivých měsících roku 2019	33
Obrázek 7: Zahraniční hosté HUZ – Liberecký kraj 3. čtvrtletí 2019	34
Obrázek 8: Hosté v HUZ Libereckého kraje v jednotlivých měsících roku 2019	35
Obrázek 9: Zahraniční hosté HUZ – 4. čtvrtletí 2019	36
Obrázek 10: Průměrný počet přenocovaných hostů podle krajů – 4. čtvrtletí 2019	37
Obrázek 11: Hosté v HUZ Libereckého kraje v jednotlivých měsících roku 2020	39
Obrázek 12: Zahraniční hosté v HUZ – 1. čtvrtletí 2020.....	40
Obrázek 13: Průměrný počet přenocovaných hostů – 1. čtvrtletí 2020	40
Obrázek 14: Hosté v HUZ Libereckého kraje v jednotlivých měsících roku 2020	41
Obrázek 15: Zahraniční hosté HUZ – 2. čtvrtletí 2020.....	42
Obrázek 16: Hosté v HUZ Libereckého kraje v jednotlivých měsících roku 2020	43
Obrázek 17: Zahraniční hosté HUZ – 3. čtvrtletí 2020.....	44
Obrázek 18: Hosté v HUZ Libereckého kraje v jednotlivých měsících roku 2020	45
Obrázek 19: Zahraniční hosté HUZ – 4. čtvrtletí 2020.....	46
Obrázek 20: Srovnání počtu hostů v letech 2019 a 2020	47
Obrázek 21: Srovnání počtu hostů v letech 2019, 2020 a modelové varianty roku 2021	50

Úvod

Z důvodu aktuálního stavu ekonomiky je pojem regionální konkurenceschopnost velice využíváný. Všeobecně pojem konkurenceschopnost je nejčastěji spjat ve vztahu k jednotlivým podnikům, osobám nebo také regionům. Mezi regiony v České republice na ekonomické úrovni existují velmi značné rozdíly. Pro udržení správného fungování podniku na trhu je nezbytné zapojit se do takzvaného konkurenčního boje.

Hlavním cílem bakalářské práce je posouzení konkurenceschopnosti segmentu hromadných ubytovacích zařízení Libereckého kraje v souvislosti s pandemií COVID-19 v letech 2020-2021. Tento cíl bude dosažen využitím a porovnáním jednotlivých čtvrtletí let 2019-2020 v ohledu na návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v Libereckém kraji.

Dílčím cílem této práce je analýza poskytovaných dotací hromadným ubytovacím zařízením, dopadu vládních opatření a v závěru zhodnocení celkové situace hromadných ubytovacích zařízení v Libereckém regionu.

První část bakalářské práce tvoří teoretické vymezení poznatků a pojmů z oblasti charakteristiky odvětví dle CZ-NACE. Dále bude objasněna definice regionu, regionální konkurenceschopnosti a nástroje regionální konkurenceschopnosti, které napomáhají ke stimulaci produkce a celkové úspěšnosti ekonomického subjektu. Na základě těchto znalostí nastíní bakalářská práce charakter inovační politiky, její používané nástroje a strategie.

V praktické části bakalářské práce je rozdělení regionů v České republice a charakteristika Libereckého regionu spolu s aktuálním počtem hromadných ubytovacích zařízení (ke dni 1. května 2021). Hlavní náplní této části bude porovnání návštěvnosti hromadných ubytovacích zařízení v Libereckém kraji za čtvrtletí let 2019-2020, vyjmenování hlavních restriktivních opatření, které narušily chod a konkurenceschopnost hromadných ubytovacích zařízení nejen v Libereckém kraji, ale v celé České republice a seznámení s dotací pro dotační titul COVID-19-HUZ.

1. Charakteristika odvětví dle NACE

Klasifikace ekonomických činností vydávanou Evropskou unií – zkratka NACE. Tato zkratka pochází z Francouzského jazyka, kde její doslovné znění je; *Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté européenne*. Tato klasifikace ekonomických činností vznikla roku 1970 a byla založená na mezinárodní klasifikaci ISIC (czso.cz, 2018).

Klasifikace ISIC je na rozdíl od klasifikace NACE mezinárodní standard průmyslových činností a odvětví a je vytvořená Organizací spojených národů. Tato klasifikace se používá zejména pro mezinárodní statistiky a pro srovnávání ekonomických aktivit (czso, 2020).

1.1 Hlavní náplň CZ-NACE

Z výše uvedeného je jasné, že NACE dělí ekonomické činnosti (viz tabulka č. 1) a ke každé jednotce lze díky tomuto dělení přiřadit některý kód NACE. Ekonomickou činností chápeme výrobu určitých výrobků nebo poskytování služby při použití výrobních prostředků, práce, výrobních postupů a meziproductů (czso, 2020).

Při zařídování podle klasifikace NACE záleží na tom, zda se vyrábí mechanizovaně nebo ručně a zda v továrně nebo v domácnosti. Jednotka může provádět několik ekonomických činností najednou, a právě proto může být určena různými způsoby podle různých charakteristik, ale však každé zařízení by mělo být zařazené minimálně do jedné skupiny. Klasifikace NACE také používá pro vydávání oprávnění v podnikání (např. živnostenské listy, souhlasy k provozování zařízení a s provozními řády). Tato klasifikace se také používá z důvodu zpracovávání statistických dat a srovnávání mezi jednotlivými evropskými státy (používání NACE je v Evropské unii povinné) (czso, 2020).

Tabulka 1: Odvětví CZ-NACE

A	Zemědělství, lesnictví, rybářství
B	Těžba a dobývání
C	Zpracovatelský průmysl
D	Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla klimatizací vzduchu
E	Zásobování vodou; činnosti související s odpady a sanacemi
F	Stavebnictví
G	Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel
H	Doprava a skladování
I	Ubytování, stravování a pohostinství
J	Informační a komunikační činnosti
K	Peněžnictví a pojišťovnictví
L	Činnosti v oblasti nemovitostí
M	Profesní, vědecké a technické činnosti
N	Administrativní a podpůrné činnosti
O	Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení
P	Vzdělávání
Q	Zdravotní a sociální péče
R	Kulturní, zábavní a rekreační činnosti
S	Ostatní činnosti
T	Činnosti domácností
U	Činnosti exteritoriálních organizací a orgánů

Zdroj: nace.cz

2. Ubytování, stravování a pohostinství

Jak je zřejmé z tabulky č. 1, tato sekce nese označení „I“ a zahrnuje ubytování hostů (pouze krátkodobé) a poskytování kompletního stravování, které se určeno k okamžité spotřebě. V této sekci je mnoho možných poskytovaných doplňkových služeb, které se vzhledem k okolnostem mohou velmi měnit. Do této sekce se nezahrnuje příprava jídel a nápojů, které nejsou určeny k okamžité konzumaci nebo se prodávají přes závislé distribuční kanály (prostřednictvím velkoobchodu nebo maloobchodu) (czso.cz, 2015).

2.1 Ubytování

Tato sekce zahrnuje převážně krátkodobé ubytování hostů v řádu dní, týdnů (maximálně po dobu kratší, než je 1 rok). Ubytování je poskytováno v již zařízených pokojích či apartmánech, které jsou pro hosty každý den částečně uklízeny. Také sem patří poskytování dodatečných služeb, mezi které nejčastěji patří: poskytování jídla a nápojů, parkování v areálu ubytování, možnost využití sportovních aktivit (plavecký bazén, tenisové kurty, mini golf atd.), rekreačního a společenského vybavení a prostor (czso.cz, 2015).

Tato třída obsahuje poskytování ubytování v hotelech, rekreačních hotelech, hotelech s apartmány a motelech.

První typy hotelů, které známe dnes, se začaly vyvíjet teprve okolo poloviny 19. století v metropolích a lázeňských střediscích. Velké hotely se objevovaly spíše u hlavních železničních nádraží, která byla situována do středu velkoměst (Křížek, 2014).

2.2 Stravování a pohostinství

Podniky, mezi které patří tradiční restaurace, samoobslužné restaurace nebo restaurace, které své pokrmy prodávají „z okénka“, jsou stále nebo občasné a není zde možnost posezení, spojuje to, že zahrnují činnosti spojené s kompletním stravováním včetně nápojů a skutečnost, že nabízení jídla jsou určena k okamžité konzumaci. Přesně tyto podniky patří do oddílu Stravování a pohostinství. Do tohoto oddílu nespadá výroba jídel, které nejsou vlastní výroby nebo jídel, která se nehodí k okamžité konzumaci (czso.cz. 2015).

Do této třídy se zahrnuje poskytování stravování zákazníkům v restauracích, u stánků, v mobilních zařízeních, ale také sem patří cateringové služby, stravování ve školních zařízeních nebo v závodních kuchyních a pohostinství (kavárny, bary, hospody, vinotéky atd.).

Pohostinství se v minulosti spojovalo s přátelským poskytnutím občerstvení, které poskytovalo navíc ještě přístřeší zadarmo. Postupem času se tato činnost stala předmětem podnikání a v současné době je významnou součástí národních ekonomik řady států (Brunt, 2017).

3. Definice regionu

Pod pojmem region se vybaví území, které je přesně vyznačeno hranicemi, a které často slouží jako nižší správní jednotka, než je úroveň státu. Regiony mají svou identitu, která je tvořena rysy, jež jsou u každého regionu rozdílné. Těmito rysy může například být jejich podnebí, krajina, etnický původ či historie.

Jsou tři způsoby, kterými se určují hranice regionu – přírodní hranice, historická hranice a správní hranice.

3.1 Klasifikace NUTS

Na začátku sedmdesátých let Eurostat založil „Klasifikaci územních statistických jednotek“ (Nomenclature of Statistical Territorial Units). Tato směrnice členění Evropské unie za účelem vytváření regionálních statistika pro Společenství je jedinou směrnicí, kterou Evropská unie má. Byla přijata v květnu roku 2003 a vstoupila v platnost v červenci téhož roku (czso.cz, 2012).

NUTS dělí každý členský stát do regionů NUTS 1, který je nadále rozdělován na regiony NUTS 2 a ten následně na regiony NUTS 3. Interní správní struktura členských států je prakticky založena na dvou z těchto tří hlavních regionálních úrovní. Může být samozřejmě vytvořena dodatečná úroveň ze jakékoliv z těchto tří úrovní (Ryglová, 2011).

Česká republika má 1 region v úrovni NUTS 1, 8 regionů v úrovni NUTS 2 a 14 regionů v úrovni NUTS 3 (czso.cz, 2012).

4. Konkurenceschopnost

Jak říká Zich (2012), na konkurenceschopnost lze pohlížet jako na velmi aktivní část lidské společnosti. Konkurenceschopnost je bezpochyby nejaktivnější na poli hospodářském, ale také její znaky můžeme nalézt v běžných příkladech lidského chování.

Podle Cilliniho a Sociho (1997), již samotný sémantický výklad slova konkurenceschopnost je velmi komplikovanou záležitostí, protože opravdu neexistuje žádný lingvistický výklad slova konkurenceschopnost, a to ani v nejznámějších slovnících anglického jazyka.

Pokud by podle Štěpánkové a kol. (2013) byla zformulovaná definice pojmu konkurenceschopnost, jevila by se jako „*schopnost být aktivně zapojen v hospodářském boji s konkurenčními podniky na trhu zboží a služeb*“. Tato definice je velmi výstižná, avšak její stručnost ji po přezkoumání připravila o neopomenutelné body, které jsou na první pohled zřejmé a drží celou logiku věci.

Je velmi důležité konkurenceschopnost zkoumat z více stran, kterými jsou strana marketingu, inovací, mobility, suverenity, identity, finanční schopnosti a dohlížet a zavčas zasáhnout při případné tendenci vychylovat se. Suchánek a kol. (2011) chápe konkurenceschopnost jako celek složený z více prvků, který je blíže k výkonnosti, úspěšnosti a efektivnosti. Zdali bude podnik konkurenceschopný, rozhoduje především samotný výstup podniku a schopnost přizpůsobovat se k tvárnosti poptávky.

Do současné doby se nepodařilo identifikovat jednu jedinou definici konkurenceschopnosti, které by odpovídala ve všech směrech, protože pojem konkurenceschopnost není jen ekonomická výkonost, která mě měřená HPD, ale promítají se do něho i měkké faktory. Těmi jsou nejčastěji moderní technologie, životní prostředí, kvalita života nebo znalosti (mpo.cz, Martin Tlapa, 2010).

Suchánkovo tvrzení, že konkurenceschopnost se skládá z více prvků a že o tom, zda je podnik konkurenceschopný, rozhoduje nejvíce tvořený výstup a schopnost přizpůsobování se tvárnosti poptávky, se jeví jako vhodný přístup pro ubytovací a gastronomické odvětví služeb, především proto, že veškerá poptávka tvořena zákazníky.

4.1 Pojem regionální konkurenceschopnosti

V tržní ekonomice je celkový ekonomický rozvoj úzce spjat s pojmem konkurenceschopnosti. Tyto dva pojmy se považují za základní měřítka dlouhodobé úspěšnosti firem a rovněž státu a jeho regionů. Význam konkurenceschopnosti v posledních letech velmi narůstá a také logicky souvisí s prohlubováním globalizace světové ekonomiky, kde spolu jednotlivé firmy (nebo země a regiony) soutěží v získávání, využívání všech druhů výrobních zdrojů (Viturka a kol. 2010).

Řada ekonomů (Porter 1996, Corvers 2003) se domnívá, že právě regiony jsou nositeli národní konkurenceschopnosti z důvodu, že konkurenční výhody, které jsou velmi lokalizovány, vznikají z velmi specializovaných znalostí firem, institucí a také zákazníků. Tyto výhody jsou spojeny s tvorbou pozitivních externalit snižující velkou část nákladů firem.

Regionální konkurenceschopnost může být chápána jako výsledek koncentrovaného úsilí o co nejvíce produktivní využívání vnitřních zdrojů založených na mnoha efektivních kombinací produktivního, lidského, sociálního, kulturního, infrastrukturního a znalostně-kreativního kapitálu (Viturka a kol. 2010).

4.2 Nástroje podpory regionální konkurenceschopnosti

Viturka a kol. (2010) považují za nejefektivnější a hlavní nástroje podpory konkurenceschopnosti ze strany regionů (a státu) podpory vzdělávání, výzkumu a vědy, rozvoje technické infrastruktury a stimulace produkce a transferu inovací v interakci s optimalizací daňového systému a výkon veřejné správy. Vezmou-li se v potaz regionální aspekty podpory konkurenceschopnosti, je z hlediska výběru příslušných nástrojů potřeba zohlednit veškeré rozdíly mezi procesy spojenými s tvorbou znalostí, resp. vědomostí (knowledge) a s tvorbou dovedností (skills). S klesající prostorovou úrovní vzrůstá význam nástrojů, které cílí na podporu rozvoje znalosti.

4.3 Inovační politika

Inovační politika má v současnosti charakter nosné politiky, která ve vztahu k ostatním politikám čím dál více nabývá funkční podoby veškerých aktivit. Základními kanály šíření informací jsou nejvíce zahraniční obchod, investice a licence (prodej licencí). V praxi je nutné rozlišovat druhy inovací, kterými jsou technické inovace produktů a procesů (výsledkem jsou nové, či vylepšené služby a výrobky, či zavedení nových zlepšených výrobních metod), organizační inovace (výsledkem je zavedení nových organizačních metod) a marketingové inovace (výsledkem je zavedení nových marketingových metod a také vylepšení designu) (Viturka a kol, 2010).

První krok k tvorbě inovační politiky v České republice byl dokument Národní inovační strategie ČR, který byl přijat vládou roku 2004, na základě jehož byla vytvořena Národní inovační politika na léta 2005-2010, která poskytovala celkový rámcový rámec podpory inovací v České republice.

Používané nástroje inovační politiky lze dělit na nástroje zaměřené na podporu inovačních aktivit a nástroje zaměřené na vytváření velmi inovačního prostředí. Jestliže se jedná o regionální podporu tvorby transferu, jsou výše zmíněné nástroje koncepčně integrovány v rámci vypracovávaných regionálních inovačních strategií (RIS). Podle Viturky a kol. (2010) tvorba RIS narozdíl od národní inovační strategie (na kterou navazuje) výrazněji akcentuje odlišné podmínky jednotlivých regionů. RIS jsou obecně zaměřeny na plnění cílů jako – finanční podpora inovačních projektů MSP, podpora společného výzkumu a vývoje, rozvoj inovační infrastruktury a přenos výsledků výzkumu a vývoje do komerční praxe.

V národních inovačních strategiích jsou obvykle definovány základní parametry přímé podpory inovačních aktivit. Tyto aktivity jsou nadále také realizovány v rámci vyhlášených programů, které jsou orientovány především na tvorbu technických inovací se silnými pouty na výzkum a vývoj. Jako další nástroj lze uvést také zakládání společných výzkumných center. Nezbytná marketingová podpora spočívá v tom, že je podporována tvorba prezentací firem na veletrzích nebo jejich účast na obchodních misích. Aplikací těchto nástrojů je zvyšována inovační výkonnost MSP jako základ regionální ekonomiky, přičemž současně snižuje závislost na velkých firmách. A právě z regionálního hlediska je nutné připomenout často opomíjenou skutečnost a to, že právě tyto firmy představují nejvýznamnější nositele znalostního potenciálu v regionech (Viturka *et al.*, 2010).

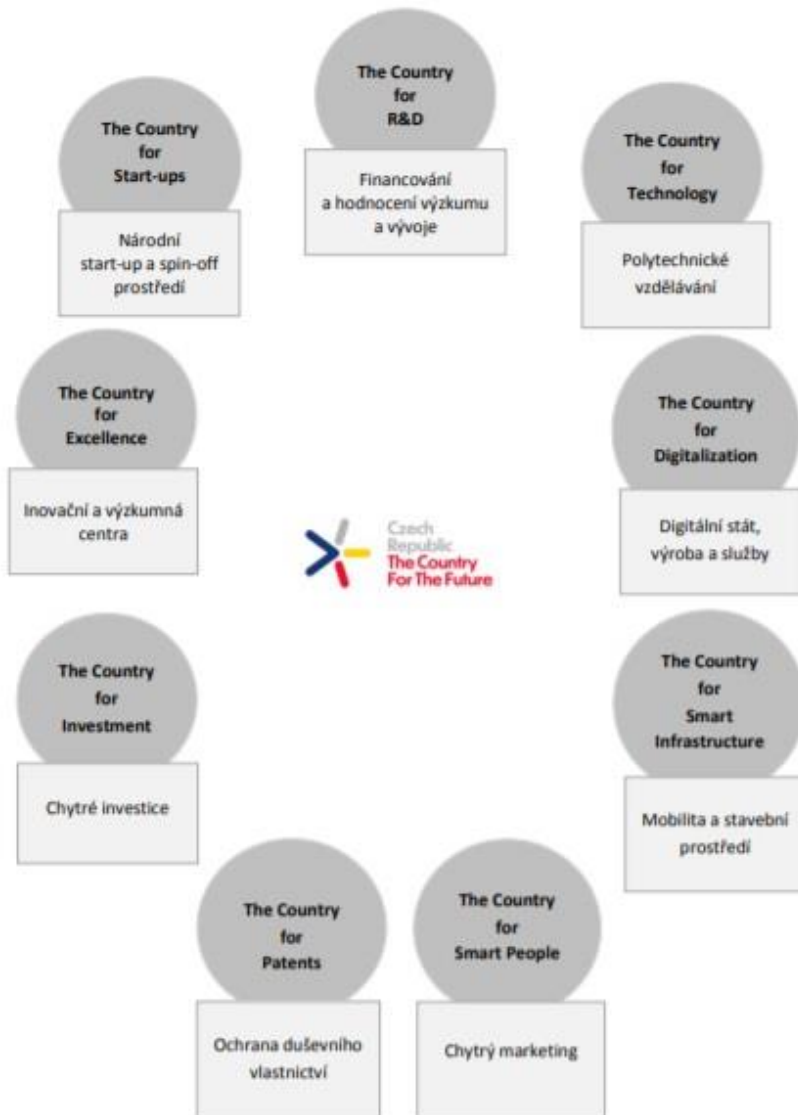
V současné době - tj. dne 4. února 2019 byla schválena Usnesením vlády ČR inovační strategie České republiky 2019–2030. Jedná se o strategický rámcový plán, který určuje vládní politiku v oblastech výzkumu a vývoje a inovací. Jeho hlavní náplní je pomoci České republice během dvanácti let posunout mezi nejinnovativnější země Evropy (vyzkum.cz, 2019).

Novodobá inovační strategie se skládá z devíti mezi sebou navzájem propojených pilířů, které obsahují východiska, základní strategické cíle a nástroje vedoucí k jejich naplnění. Jsou jimi oblasti: Financování a hodnocení výzkumu a vývoje, Inovační a výzkumná centra, Národní start-up a spin-off prostředí, Polytechnické vzdělávání, Digitalizace, Mobilita a stavební prostředí, Ochrana duševního vlastnictví, Chytré investice a Chytrý marketing (vlada.cz, 2019).

Inovační strategii zpracovala vládní Rada pro výzkum, vývoj a inovace ve spolupráci s mnoha osobnostmi z řad podnikatelů, vědců, zástupců veřejné správy a samozřejmě akademiků z čehož bylo 11 spoluautorů a 22 spolupracovníků. Hlavním autorem je Karel Havlíček, místopředseda RVVI a garantem celé strategie je předseda vlády a předseda RVVI Andrej Babiš (vlada.cz, 2019).

Podle Havlíčka a spol. (2019) má Česká republika velmi mimořádnou příležitost se stát do roku 2030 jedním z nejvíce inovačních lídrů Evropy. Jeden z prvních kroků bude snaha zvýšit výdaje na výzkum a vývoj, což bude vést ke stále kvalitnějšímu výzkumu v mezinárodním srovnáním a stále užitečnější pro dobrý život lidí v Česku. K lepší kvalitě života také přispěje digitalizace služeb veřejné správy, možnost poskytovat svá data veřejné správě a také s ní komunikovat. Ve světě je Česká republika díky velmi technickému potenciálu označována jako mimořádně vynalézavý a kreativní národ. Přicházející výzvy vyžadují systém polytechnického vzdělávání, nový způsob výuky, podporu technického vzdělávání a zručnost všech již od školkového věku. Plánuje se upravení školských vzdělávacích programů, vzdělávání učitelé s praxí a nadále v tomto smyslu budou vedeni i studenti učitelských sborů. Samozřejmostí bude ochrana duševního vlastnictví, což vyžaduje podporu systematického vzdělávání právě v této oblasti již od základních škol a podporu patentové ochrany.

Dále bude posílena podpora endogenních českých firem (spin-off a start-up), které budou vznikat jak z akademického výzkumu, tak z přirozených potřeb podniků ve všech oblastech společenských potřeb. S podporou fondů Evropské unie a národních prostředků budou podporována nejperspektivnější inovační centra, která budou velmi užitečná pro české hospodářství a společnost, ale také centra, která mohou dosáhnout mezinárodního významu. Dnešní a budoucí infrastruktura zahrnuje nejen silnice, dálnice a železnice, ale také telekomunikační infrastrukturu a s ní spojenou logistiku. Bude se připravovat na nové pohony dopravních prostředků, hlavně s ohledem na dopady klimatických změn. V neposlední řadě budou použity všechny významné komunikační prostředky k systematické podpoře, aby Česká republika ve světě rostla jako dynamické země, která má kvalitní podmínky pro život lidí (vláda.cz, 2019).

Obrázek 1: Inovační strategie

Zdroj: vlada.cz

4.4 Konkurenceschopnost podniku

Tento pojem se primárně vztahuje k podnikatelské sféře, ale ani zde nelze pojem zcela jednoznačně interpretovat. Pojem konkurenceschopnost lze chápat v absolutním nebo relativním smyslu. Když se zaměříme na první případ, můžeme za konkurenceschopnou firmu považovat každou, která funguje na trhu a má ekonomicky pozitivní výsledky ve své činnosti. V druhém případě je možné říci, že konkurenceschopnost je odvozuje pouze z pozice firmy vůči ostatním podnikům (Viturka a kol. 2010).

Většina ekonomů se shodla na tom, že konkurenceschopný podnik je pouze ten, který se dokáže trvale přizpůsobovat měnícímu se tržnímu prostředí. Velký vliv na konkurenceschopnost podniku má sezónnost, lokace, selektivní, objektivní a subjektivní faktory. Pokud si tedy firmy chtějí a potřebují udržet a zvyšovat zisk, přicházet novými službami nebo produkty, musí být co nejvíce inovativní. Také platí, že pokud je podnik vystaven velmi silné konkurenci, je z ostatních podniků nejvíce inovativní a přichází stále novými nápady, kterými se snaží udržet ba dokonce zvyšovat svůj celkový zisk (Viturka a kol. 2010).

O něco složitější je posuzování konkurenceschopnosti na teritoriální, národní či regionální úrovni. Například Porter (1994) s používáním pojmu konkurenceschopnost na teritoriální úrovni nesouhlasí, ale podle něj je všeobecně známo, že kvalita fungování veřejné správy a jí vytvářené veřejné podniky bezpochyby ovlivňují výnosy, náklady a s tím spojenou konkurenceschopnost firem. Vztah mezi konkurenceschopnosti zemí, regionů a firem v nich sídlících není zcela jednoznačný, což vyplývá již z existujících protichůdných zájmů.

Podle Suchánka a kol. (2013) je vhodné vyjasnit si vztah hlavně mezi kvalitou produktů, spokojeností a požadavky zákazníků, což jsou tři stěžejní faktory, které ovlivňují úroveň kvality produktu a na to navazující konkurenceschopnosti podniku.

Se specifikací konkurenceschopnosti pro restaurační a ubytovací zařízení, pojednání Viturky je vhodné, jelikož vliv na konkurenceschopnost podniků vyskytující se právě v tomto odvětví vliv sezónnosti, lokalizačních, selektivních, objektivních a subjektivních faktorů má značnou sílu a jednotlivé vlivy by neměly být brány na lehkou váhu.

4.5 Konkurenční výhoda

Konkurenční výhoda je chápána jako základ výkonnosti podniku na trhu, kde existuje konkurence – tedy jako předstih před konkurencí, který vede k zákaznickovému rozhodnutí, že do určitého produktu či služby investuje své finance. Právě ona konkurenční výhoda danou organizaci odlišuje od konkurence a její produkt nebo služba se stávají být více poptávanější než ostatní (Grasseová, 2013).

Podle Michela Portera (2012) je konkurenční výhoda podávána jako mimořádná hodnota kupujícího, která představuje to, co je kupující za dané zboží či službu ochoten zaplatit. Pokud podnik disponuje opravdovou konkurenční výhodou, znamená to, že dosahuje nižších nákladů a účtuje si vyšší ceny než jeho konkurenční podniky.

Proto, aby byla firma schopna vyrábět s nižšími náklady, musí nejprve přijít na to, jak nejefektivněji produkovat, expedovat a prodávat, čímž může dosáhnout snížením provozních nákladů či efektivnějším využitím kapitálu. Naopak, aby si firma mohla udržet vysokou cenu, musí nabízet něco, co není tak běžné, nějakým způsobem se odlišuje od ostatních a pro zákazníky je hodnotné. (Magretta, 2012)

Podle Portera (1993) existují dva základní typy konkurenční výhody, a jimi jsou: vůdčí postavení v nízkých nákladech a diferenciaci. *„Tyto dva základní typy konkurenční výhody spolu s rozsahem činností, pro které se je podnik snaží získat, vedou ke třem generickým strategiím pro dosažení nadprůměrné výkonnosti v daném odvětví a jsou jimi: vůdčí postavení v nízkých nákladech, diferenciaci a fokus. [...] Každá z těchto strategií znamená odlišnou cestu ke konkurenční výhodě. [...] Strategie vůdčího postavení v nízkých nákladech a strategie diferenciaci hledají konkurenční výhodu v široké řadě segmentů odvětví, kdežto fokální strategie soustřeďuje pozornost na výhodu nízkých nákladů nebo na diferenciaci v některém úzkém segmentu.“*

Když se pohlíží na samostatný podnik (sekce restaurační či ubytovací), není možné konkurenční výhodu správně pochopit a poznat, neboť jejím zdrojem je množství samostatných činností, které podnik vykonává. U ubytovacích zařízení je konkurenční výhoda velmi zřejmá již na první pohled, díky oblíbenosti podniku (návštěvnost, propagace na sociálních sítích, ...).

5. Rozdělení regionů České republiky

Česká republika, jejíž rozloha dosahuje 78 866 km², je rozdělena na 14 regionů/krajů neboli územněsprávních oblastí. Nejrozlehlejším krajem v České republice je Středočeský kraj (11 014,97km²), dále Jihočeský kraj (10 056,79km²), Plzeňský kraj (7 560,79km²), Jihomoravský kraj (7 187,70km²), Kraj Vysočina (6 795,56km²), Moravskoslezský kraj (5 426,83km²), Ústecký kraj (5 334,52km²), Olomoucký kraj (5266,57km²), Královéhradecký kraj (4 758,54km²), Pardubický kraj (4 519,00km²), Zlínský kraj (3 963,55km²), Karlovarský kraj (3 314km²), Liberecký kraj (3 162,93km²) a nejmenším krajem české republiky je Hlavní město Praha (496,10km²) (czso.cz, 2019).

Obrázek číslo 2. ukazuje rozložení krajů v České republice spolu s největšími městy regionů.

Obrázek 2: Rozdělení regionů ČR
Zdroj: www.eu2009.cz

6. Charakteristika Libereckého regionu

Liberecký kraj je tvořen čtyřmi okresy, kterými jsou Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Liberec a Semily (viz obrázek č.3). Od začátku roku se v regionu nachází 10 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a v rámci nich 21 územních obvodů pověřených obcí (obce dle II. Stupně) (czso.cz, 2020).

Kraj se nachází v nejsevernější části České republiky a území zahrnuje Českou kotlinu, Jizerské hory, část západních Krkonoš s Krkonošským podhůřím a výhodní část Lužických hor. Severní okraj kraje je zároveň i hranicí České republiky s Německou republikou, který je dlouhá 22,7 kilometrů. Východní část kraje sousedí s Královehradeckým krajem, na západě s Ústeckým krajem a na jihu se Středočeským krajem.

Rozloha Libereckého kraje je po Praze druhým nejmenším krajem republiky. Svou rozlohou 3 163 km² zabírá pouze 4,0 % území celé České republiky. V celém kraji převažuje lesní půda, která tvoří 44,6 % rozlohy kraje, 44,1 % zaujímá zemědělská půda a zbytek rozlohy případně na podíl orné půdy (19,7 %) (czso.cz, 2020).

Povrch celého kraje je převážně hornatý (viz obrázek č. 4), jeho výšková členitost odpovídá pahorkatině. Nejvyšším bodem regionu je vrchol Kotel (1 435 m n. m.), který se nachází nedaleko města Harrachov v okrese Semily. Naopak nejnižší bod v nadmořskou výškou 208 m leží v okrese Liberec v místě, kde řeka Smědá opouští území ČR. Nejznámějším vrcholem kraje je Ještěd, který se se svými 1 012 m majestátně stojí nad největším městem kraje – Libercem.

Klima v severní části kraje se řadí do chladné oblasti (Jizerské hory, část Krkonoš) a zbytek kraje (západní a jihozápadní část) má podmínky mírně teplé oblasti. Vody regiony jsou odváděny do tří větších řek, jimiž jsou – Odra (Nisa), Labe a Ploučnice. Zásoby podzemních vod se naházení převážně u jižní hranici kraje, a naopak na severovýchodě je chráněná oblast přirozeně akumulovaných povrchových vod (vodní nádrž Bedřichov, Fojtka, Harcov, Josefův důl, Souš a Mšeno). Na severovýchodě se také nacházení rašeliniště (czso.cz, 2020).

Území Libereckého regionu patří z přírodovědeckého hlediska k vysoce významným regionům a vyznačuje se velmi velkou pestrostí přírodních ekosystémů, vysokým počtem chráněných krajinných oblastí, kterých se v kraji nachází pět (České středohoří, Jizerské hory, Lužické hory, Český ráj, Kokořínsko). Pro Liberecký kraj je charakteristická těžba a zpracování dekoračních a stavebních kamenů – velmi známá liberecká žula, kvalitní čediče aj. V současné době se těžba zaměřila spíše na písky, štěrkopísky a české uhlí (czso.cz, 2020).

Nejnovější počet obyvatel v Libereckém kraji je z konce roku 2019 a činí 443 690 obyvatel, což čin 4,1 % z ČR. Průměrnou hustotou 140,3 obyvatel na km² převyšuje celkový republikový průměr. Nejvyšší koncentrace obyvatel je v okresech Jablonec nad Nisou a Liberec. Město Liberec se svými 104 802 je centrem kraje a druhým největším městem je Jablonec nad Nisou (45 773 obyvatel).

Liberecký kraj má stále spíše průmyslový charakter. V průběhu dvaceti let bohužel pro kraj tradiční textilní průmysl ztratil své dominantní postavení. Dnes je průmysl zaměřen spíše na výrobu automobilů. Zemědělství je v kraji pouze doplňkovou částí, ale hlavní činností v tomto oboru je chov skotu. Nezanedbatelnou částí ekonomiky Libereckého kraje samozřejmě cestovní ruch (czso.cz, 2020).

Území Libereckého kraje je velmi známou oblastí z hlediska cestovního ruchu. Hornatá krajina, mnoho přírodních a kulturních památek láká lidi nejen z České republiky. Spousta míst je v kraji spojena se sportovními aktivitami a kulturou. Na území Libereckého kraje působí Euroregion Neisse-Nisa-Nysa, který je nejstarším uskupením toho druhu na českém území. Nachází se na místě, se potkávají hranice tří států – České republiky, Spolkové republiky Německo a Polské republiky (czso.cz, 2020).

Hrubý domácí produkt v roce 2019 vykazoval 76,4 % průměrné úrovně hrubého domácího produktu na obyvatele České republiky. Na celkovém HDP ČR se kraj podílel 3,2 %. Podle Ministerstva práce a sociálních věcí (2019) podíl nezaměstnaných osob činil 2,95 % tj. čtvrtá nejvyšší hodnota v rámci mezikrajského srovnání (czso.cz, 2020).

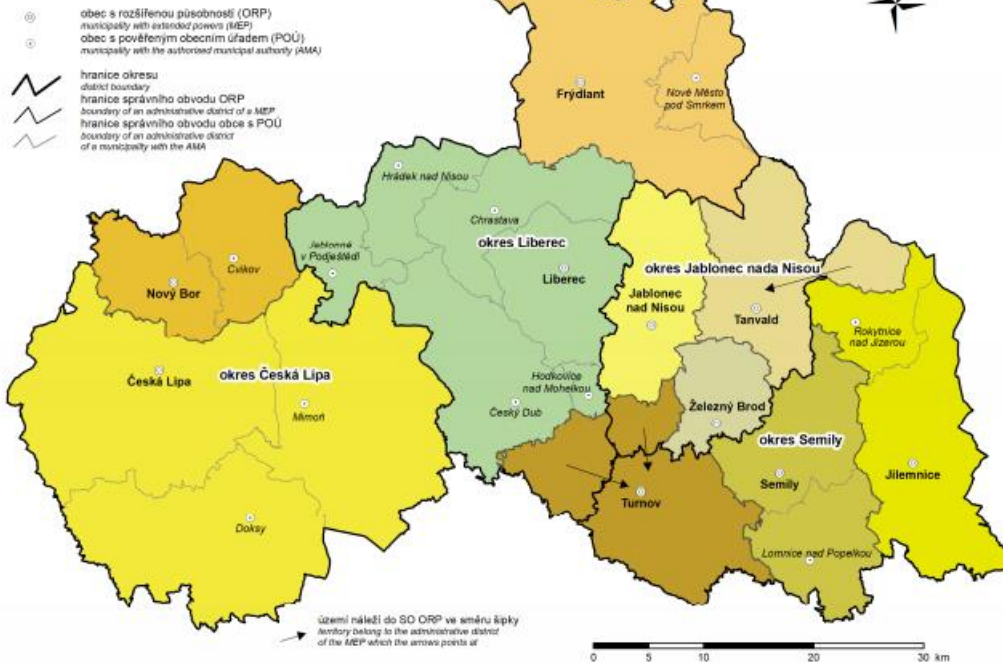
Školství v Libereckém regionu je velice bohaté. Nachází se zde síť mateřských, základních a středních (pro kraj typické umělecké školy) škol. Liberecký kraj reprezentuje Technická univerzita v Liberci.

Liberecký kraj má bohatou kulturní a historickou tradici, která je patrná v každé části kraje. K nejznámějším institucím patří Severočeské muzeum v Liberci, které prochází rozsáhlou rekonstrukcí, Oblastní galerie v Liberci, Státní vědecká knihovna v Liberci, divadlo F. X. Šaldy aj.

Administrativní členění Libereckého kraje

Administrative map of the Liberecký Region

(1. 1. 2020 / As at 1 January 2020)

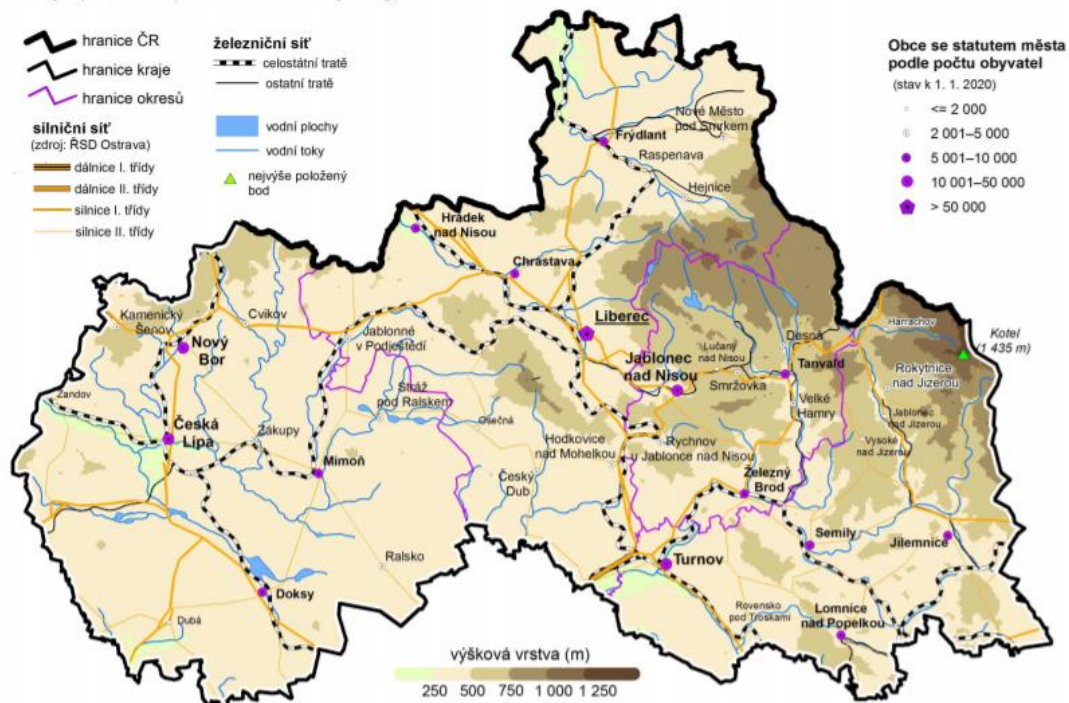

Obrázek 3: Administrativní členění Libereckého kraje

Zdroj: www.csu.cz

Geografická mapa Libereckého kraje

Geographical map of the Liberecký Region

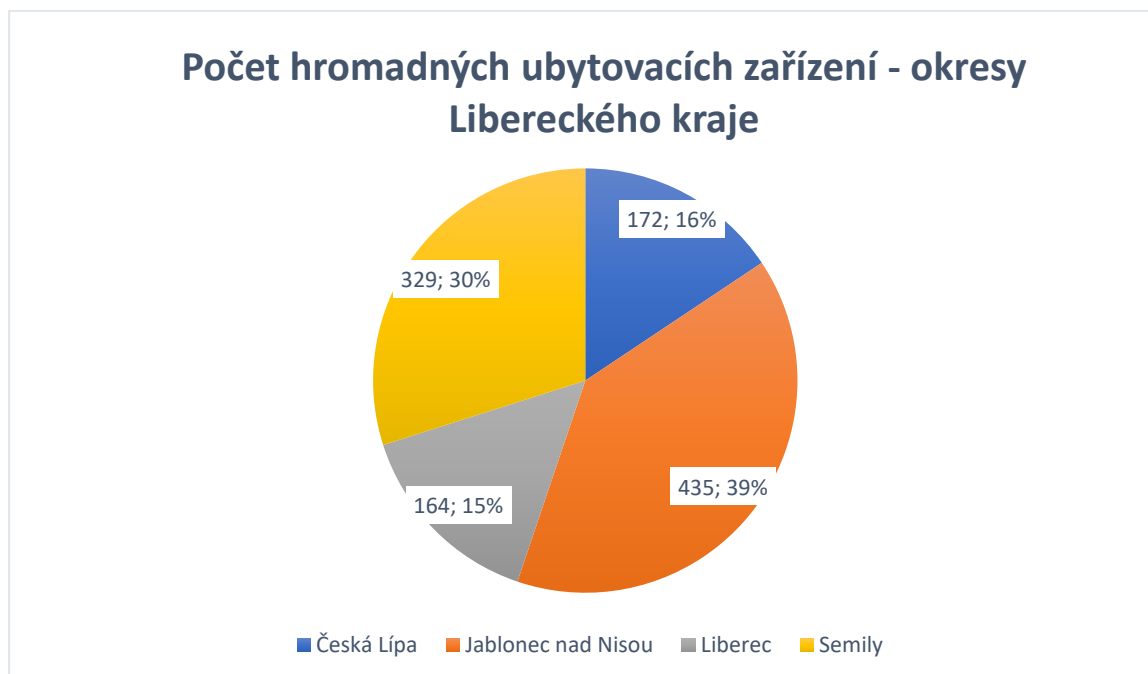
Obrázek 4: Geografická mapa Libereckého kraje

Zdroj: csu.cz

7. Počet hromadných ubytovacích zařízení v Libereckém kraji

V Libereckém kraji je celkem 1100 hromadných ubytovacích zařízení. Velká část z těchto zařízení je provozována celoročně – penziony, hotely, a ostatní na letní a zimní provoz – nejčastěji turistické ubytovny, chatové osady atd.

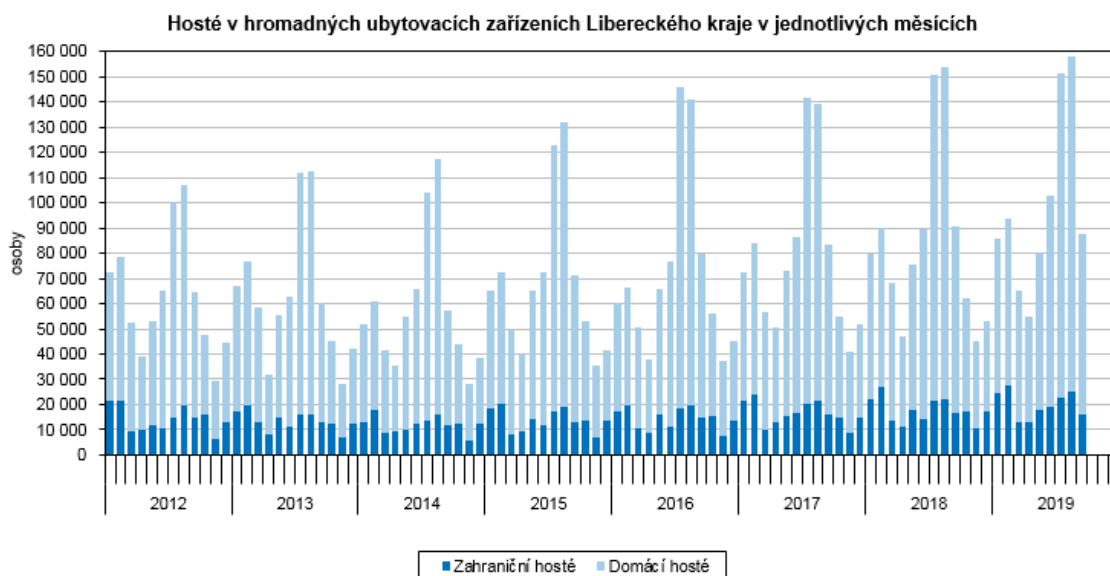
Největší počet hromadných ubytovacích zařízení je v okrese Jablonec nad Nisou, který tvoří 39 % celkového počtu HUZ v Libereckém kraji. Nejvíce se zařízení vyskytují v okolí Jizerských hor (Janov nad Nisou, Bedřichov, Josefův důl, Kořenov...) a Krkonošském podhůří (Harrachov). Na druhém místě, co se týče počtu HUZ, je okres Semily, který představuje 30 % celkového počtu HUZ v Libereckém kraji. Největší koncentrace těchto zařízení je v okolí Rokytnice nad Jizerou, Českého ráje (Turnov, Hrubá skála, Vyskeř), Benecka a Vítkovic. V okrese Česká Lípa je 16 % celkového počtu HUZ v Libereckém kraji a největší počet zařízení je v okolí Doks, České Lípy a Mařenice. Poslední okres Libereckého kraje je okres Liberec, který svým počtem HUZ tvoří 15 % z celkového počtu v Libereckém kraji. V tomto okrese se nejvíce vyskytují zařízení v okolí Liberce, Hejnic, Kryštofova údolí (vdb.czso.cz, 2021).

Obrázek 5: Počet HUZ v Libereckém kraji
Zdroj: <https://vdb.czso.cz/huz/kraj.jsp?k=CZ051>

7.1 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení - 3. čtvrtletí 2019

Dle obrázku 6 bylo 3. čtvrtletí roku 2019 celkově úspěšné, protože oproti předchozímu čtvrtletí počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních meziročně zvýšil o 1,3 % a počet přenocování dokonce o 4,7 %. Ve sledovaném období se ubytovalo celkem 396 752 hostů (meziročně více o 5 234). Počet domácích hostů se zvýšil o 0,2 % a počet zahraničních hostů o 7,9 %. Nejvíce hostů navštívilo Liberecký kraj v měsíci srpnu (157 773 osob) a červenci (151 175 osob) (czso.cz, 2019).

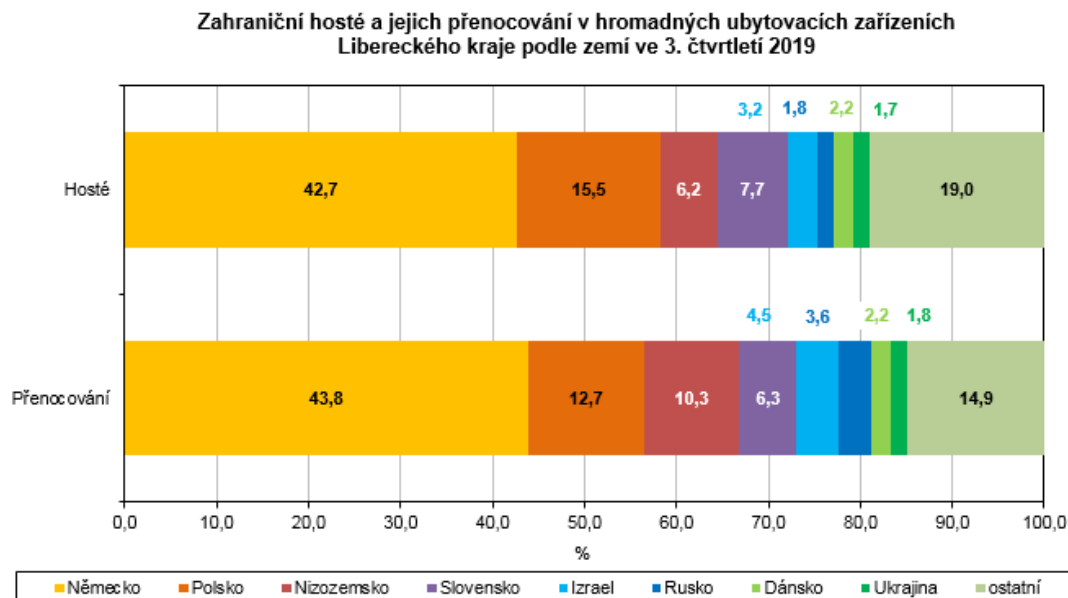

Obrázek 6: Hosté v HUZ Libereckého kraje v jednotlivých měsících roku 2019

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/xl/cestovni-ruch-v-libereckem-kraji-ve-3-ctvrtletí-2019-a-1-az-3-ctvrtletí-2019-predbezne-udaje>

Téměř ve všech regionech České republiky se v tomto čtvrtletí navýšil počet turistů. Výjimkou byl pouze region Vysočina, kde byl pokles návštěvnosti o 0,4 % zapříčiněn malou návštěvností zahraničních hostů). Naopak největší přírůstek byl v Olomouckém kraji, kde činil celých 9,2 %. Nejvíce hostů během třech měsíců zamířilo do okresu Hlavního města Prahy (2 298 120 hostů), dále do Jihomoravského kraje (813 075 hostů) a třetí v pořadí byl Jihočeský kraj s 797 556 hosty (czso.cz. 2019).

Z obrázku 7 lze vyčíst, že mezi zahraničními hosty převažovali turisté z Německa z celých 42,7 %. Dalších 15,5 % obsadili hosté z Polska, 7,7 % turisté ze Slovenska. Ve sledovaném odvětví přijeli také hosté z Izraele, Dánska, Ruska, Rakouska a Ukrajiny (czso.cz, 2019).

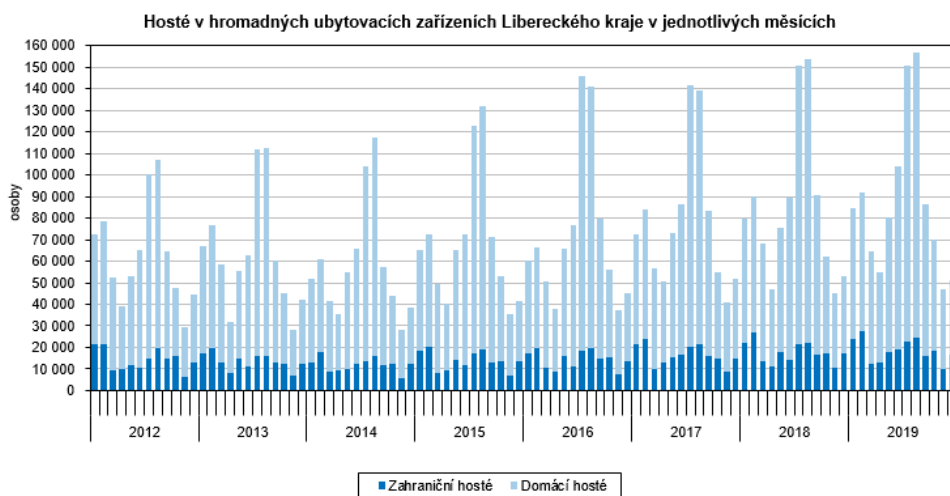
Obrázek 7: Zahraniční hosté HUZ – Liberecký kraj 3. čtvrtletí 2019

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/xl/cestovni-ruch-v-libereckem-kraji-ve-3-ctvrtleti-2019-a-1-az-3-ctvrtleti-2019-predbezne-udaje>

Třetí čtvrtletí roku 2019 v Libereckém kraji bylo opravdu úspěšné, protože zde počet přenocování hostů v HUZ překročil miliónovou hranici a dosáhl celkem 1 293 122 nocí, což je se srovnáním stejného období roku 2018 o 4,7 %. Domácí hosté strávili v HUZ 1 094 328 nocí, což je o 3,6 % a počet přenocování zahraničních hostů se zvýšil o 11,8 % na 198 794 nocí. Průměrný počet přenocování v úhrnu u domácích hostů byl 3,3 nocí (4,3 dny) a 3,1 nocí (4,1 dny) u zahraničních hostů. Z pohledu celé České republiky byl v regionu meziroční nárůst celého počtu přenocování v Libereckém kraji třetí nejvyšší (první Plzeňský kraj + 9,1 %) (czso.cz, 2019).

7.2 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení - 4. čtvrtletí 2019

Poslední čtvrtletí roku 2019 bylo z pohledu cestovního ruchu v Libereckém kraji velmi úspěšné, protože se zvýšil nejen počet hostů, ale také počet přenocování. Jak lze vidět v obrázku 8, ve čtvrtém čtvrtletí se v Libereckém kraji ubytovalo 168 548 hostů, což meziročně více než 5,8 % (czso.cz, 2020).

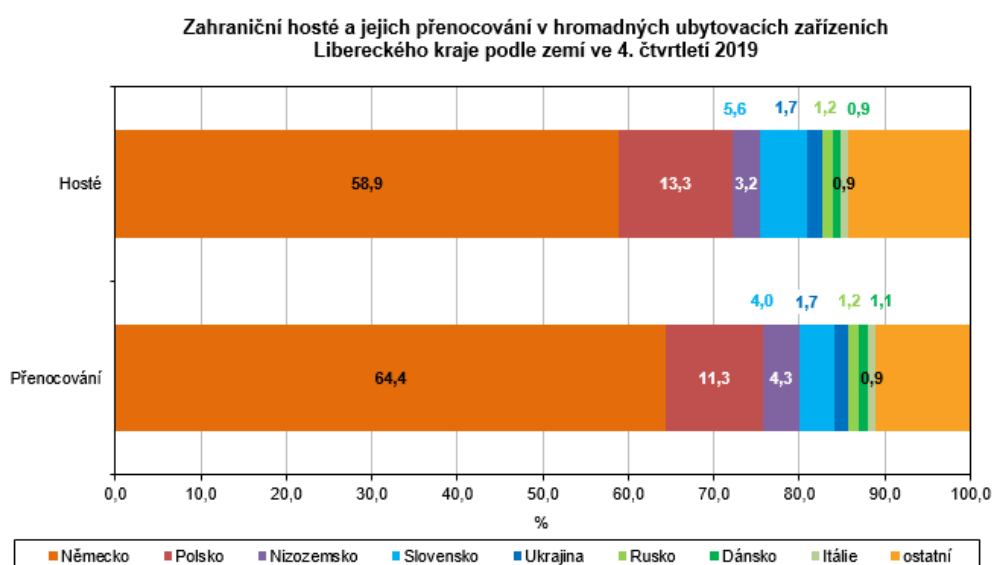

Obrázek 8: Hosté v HUZ Libereckého kraje v jednotlivých měsících roku 2019

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/xl/cestovni-ruch-v-libereckem-kraji-ve-4-ctvrtleti-a-1-az-4-ctvrtleti-2019-predbezne-udaje>

Nejen pro Liberecký kraj bylo poslední čtvrtletí velmi úspěšné, co se týče cestovního ruchu. Například v Karlovarském kraji vzrostl počet hostů o 13,2 % a v Olomouckém kraji o celých 12 %. Do hlavního města Prahy zavítalo téměř 44 % z republikového úhrnu 4 673,2 mil. Hostů. Návštěvnost v Libereckém kraji se řadila na 8. místo podílů na republikovém úhrnu a představoval 3,6 % (czso.cz, 2020).

Struktura klientely se skládala převážně z domácích hostů, jejichž počet meziročně vzrostl o 8 593 hostů (tj. 7,5 %) na 123 259 hostů (tj. 73,1 % v celkovém krajském úhrnu). Domácí hosté měli převahu také v dalších 11 českých krajích. Naopak počet zahraničních hostů se zvýšil jen o 593 osob (tj. 1,3 %) na 45 289 hostů. Z obrázku 9 lze vyčíst, že v celkové struktuře podle zemí převažovali hosté z Německa c 58,9 % a jejich zájem o Liberecký kraj se meziročně zvýšil o 6,0 %. Němečtí hosté také vedli v míře přenocování a to celými 64,4 % (czso.cz, 2020).

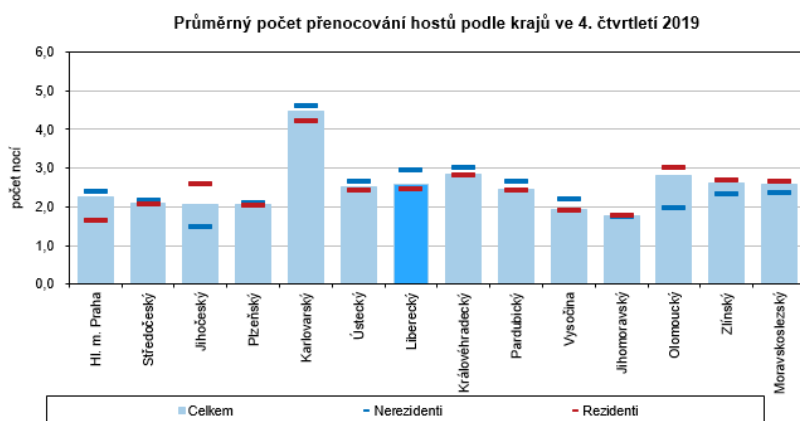

Obrázek 9: Zahraniční hosté HUZ – 4. čtvrtletí 2019

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/xl/cestovni-ruch-v-libereckem-kraji-ve-4-ctvrtletí-a-1-az-4-ctvrtletí-2019-predbezne-udaje>

Celkový počet přenocovaných hostů v hromadných ubytovacích zařízeních Libereckého kraje ve 4. čtvrtletí roku 2019 dosáhl 434 837 nocí (s porovnáním se stejným obdobím roku 2018 vzrostl o 8,0 %). Největší měrou se na tomto výsledku podíleli domácí hosté, protože počet jejich přenocování se meziročně zvýšilo o 10,2 %. Jak již bylo řečeno, přenocování zahraničních hostů se zvýšilo pouze o 3,5 %. Ve většině krajích hodnota tohoto ukazatele vzrostla (nejvíce v Olomouckém kraji) (czso.cz, 2020).

V průměru všichni hosté, kteří přenocovali v Libereckém kraji, zde strávili 2,6 nocí, což průměrnou délku pobytu činilo na 3,6 dnů. Z toho hosté ze zahraničí se v tomto kraji zdrželi déle – 2,9 % nocí, průměrná délka pobytu 3,9 dnů a domácí hosté zde přenocovali 2,4 nocí a pobýli 3,4 dny. Mezi všemi kraji v České republice, největší hodnoty tohoto ukazatele vykázal Karlovarský kraj (4,5 nocí a 5,5 dnů – viz obrázek 10 (czso.cz, 2020).

Obrázek 10: Průměrný počet přenocovaných hostů podle krajů – 4. čtvrtletí 2019

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/xl/cestovni-ruch-v-libereckem-kraji-ve-4-ctvrtletí-a-1-az-4-ctvrtletí-2019-predbezne-udaje>

8. Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v Libereckém kraji 2019

Tabulka 2: Návštěvnost HUZ v Libereckém kraji 2019

Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v Libereckém kraji a jeho okresech v roce 2019								
	Hosté			Přenocování			Průměrný počet přenocování	Průměrná doba pobytu (dny)
	celkem	v tom		celkem	v tom			
		rezidenti	nerezidenti		rezidenti	nerezidenti		
Liberecký kraj	1 048 865	826 423	222 442	3 169 859	2 473 373	696 486	3,0	4,0
v tom okresy:								
Česká Lípa	170 030	149 589	20 441	516 314	460 746	55 568	3,0	4,0
Jablonec nad Nisou	203 318	177 383	25 935	639 181	564 683	74 498	3,1	4,1
Liberec	285 694	207 720	77 974	755 972	548 099	207 873	2,6	3,6
Semily	389 823	291 731	98 092	1 258 392	899 845	358 547	3,2	4,2

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/czso/20q1n-cestovni-ruch>

Podle ročních výsledků se v cestovním ruchu v Libereckém kraji celý rok 2019 dařilo – viz tabulka 2. Celkový počet hostů ve srovnání s rokem 2018 vzrostl o 45 647 (4,6 %) na 1 042 860 hostů celkem. Zvýšil se, jak počet domácích hostů na 826 423, tak počet nerezidentů na 222 442. Mezi zahraničními hosty opět převažovalo Německo celými 51 %.

Podle Smrčky a kol. (2011) celkový cestovní ruch v České republice, který je uskutečňovaný domácími hosty, představuje jednu ze složek spotřeby všech domácností.

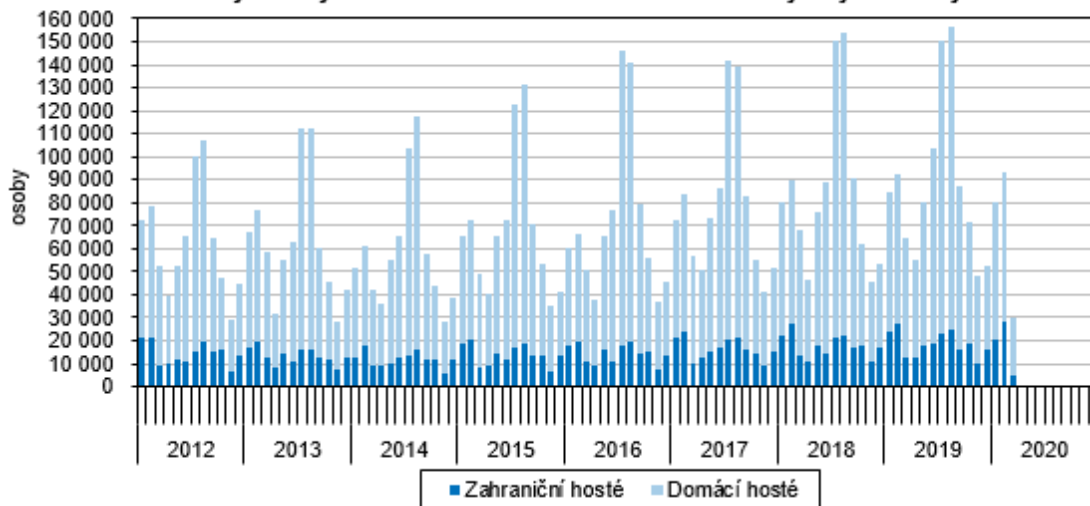
Celkový počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních na území Libereckého kraje se meziročně navýšil na 3 169 859 přenocování. Větší část vykazala přenocování zahraničních hostů, která představovala 2 473 373. V případě domácích hostů přenocování činilo 696 486 přenocování. Celkový počet přenocování se zvýšil také v dalších 12 krajích – nejvýrazněji opakovaně v Olomouckém kraji. Průměrný počet přenocování v Libereckém kraji činily přesně tři dny, a tudíž průměrnou dobu pobytu přesně 4 dny (czso.cz, 2020).

8.1 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení - 1. čtvrtletí 2020

V 1. čtvrtletí roku 2020 poklesla návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení na území Libereckého kraje o 15,7 %. (viz obrázek 11) Více než čtvrtinu hostů představovali zahraniční návštěvníci. Služby hromadných ubytovacích zařízení v Libereckém kraji v 1. čtvrtletí využilo 204 068 hostů, což se srovnáním se stejným obdobím minulého roku je téměř o 38 000 hostů méně (czso.cz, 2020)

Počet hostů meziročně nepoklesl ale jen v Libereckém kraji, kde byl vykázán propad v rámci mezikrajského srovnání jako 4. nejnižší. Tento pokles byl v důsledku příchodu pandemie COVID-19 a s ní postupné omezení poskytování ubytovacích služeb v měsíci březnu. Největší úbytek ukázal Jihočeský kraj (-29,3 %). Naopak ve sledovaném období (1. čtvrtletí 2020) nejvíce turistů zavítalo do Hlavního měst Prahy a Liberecký kraj mezi všemi kraji v České republice vykázal 5. nejvyšší návštěvnost a podíl na republikovém úhrnu dosáhl 6,6 % (czso.cz, 2020).

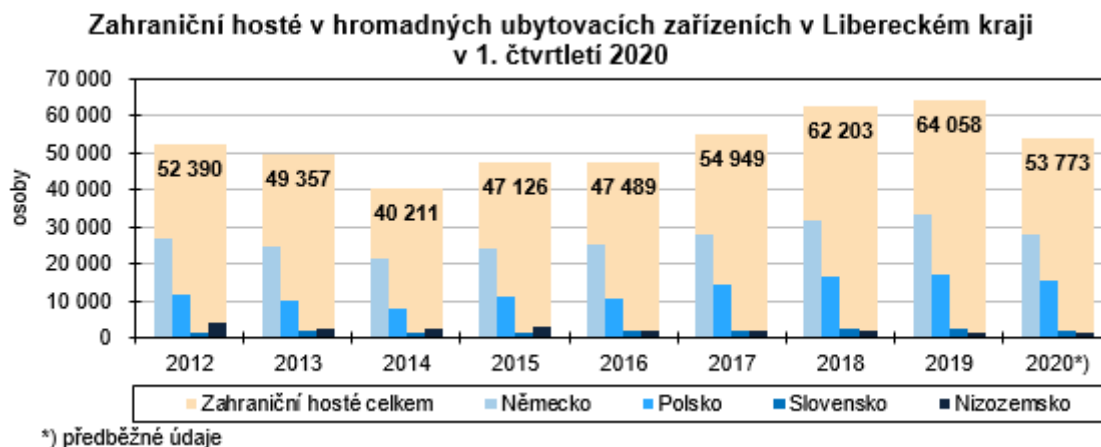
Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních Libereckého kraje v jednotlivých měsících

Obrázek 11: Hosté v HUZ Libereckého kraje v jednotlivých měsících roku 2020

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/xl/cestovni-ruch-v-libereckem-kraji-v-1-ctvrtletí-2020>

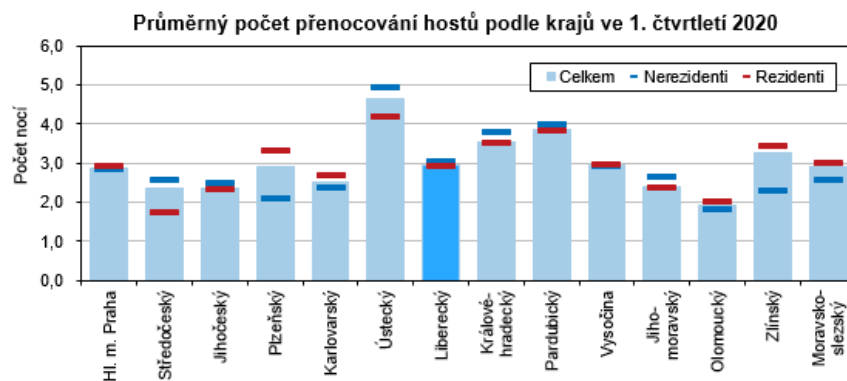
Jak lze vyčíst z obrázku 12, mezi návštěvníky našeho kraje v prvních třech měsících převažovali hosté z České republiky a jejichž počet poklesl na 150 295 hostů (tj. 15,6 %). HUZ v Libereckém kraji navštívilo 53 773 zahraničních hostů, což je o 16,1 % meziročně méně. Největší část nerezidentů tvořili naši Němečtí sousedé (27 749 hostů, což je před polovinu z celkového počtu cizinců). Dále hosté z Polska, Slovenska a Nizozemska.

Obrázek 12: Zahranční hosté v HUZ – 1. čtvrtletí 2020

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/xl/cestovni-ruch-v-libereckem-kraji-v-1-ctvrtletí-2020>

Díky koronavirovým opatřením poklesl počet ubytovaných hostů v hromadných ubytovacích zařízeních Libereckého kraje o 54,2 % a počet přenocování se snížil o 42,3 %. Všichni návštěvníci v Libereckém regionu v 1. čtvrtletí roku 2020 strávili 726 384 noci (tj. meziročně o 11,3 % méně). Průměrný počet přenocování činil 3,6 noci a průměrná doba pobytu 4,6 dne. Ve zkoumaném období převažoval počet domácích hostů, kteří zde přenocovali 524 165 nocí (3,5 noci a 4,5 dnů), oproti zahraničním hostům, kteří v Libereckém kraji strávili 202 219 nocí (v průměru 3,8 noci a 4,8 dní) (czso.cz, 2020).

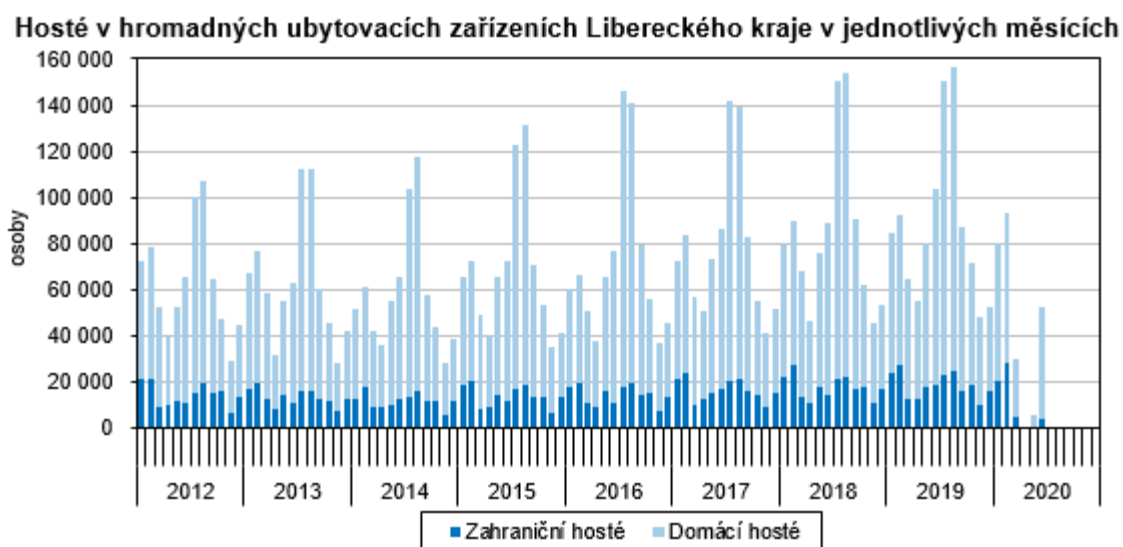

Obrázek 13: Průměrný počet přenocovaných hostů – 1. čtvrtletí 2020

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/xl/cestovni-ruch-v-libereckem-kraji-v-1-ctvrtletí-2020>

8.2 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení - 2. čtvrtletí 2020

Ve 2. čtvrtletí 2020 se v hromadných ubytovacích zařízeních Libereckého kraje ubytovalo o 75 % (180 966 hostů) méně hostů než ve stejném období roku 2019 a počet přenocování klesl o 76,5 %. Na obrázku 14 lze vidět, že dubnu roku 2020 propad návštěvnosti dosáhl až 99,8 %, v květnu 92,7 a v červnu se situace zlepšila a pokles činil 49,4 % (czso.cz, 2020).

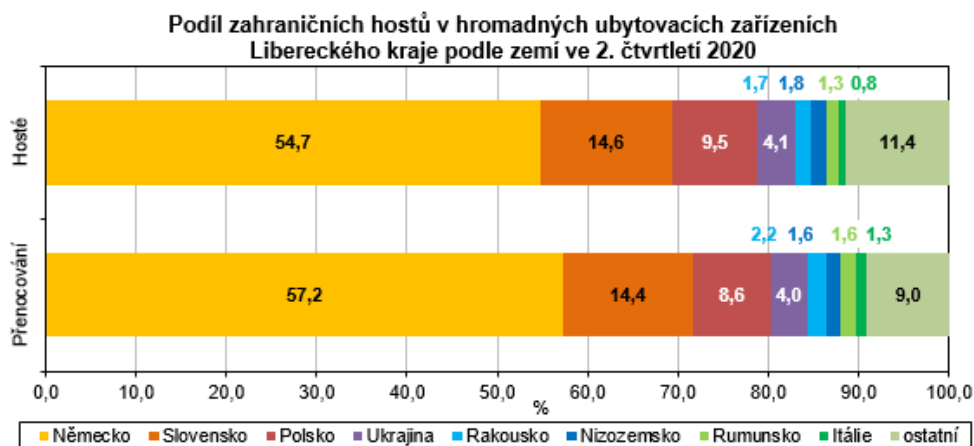

Obrázek 14: Hosté v HUZ Libereckého kraje v jednotlivých měsících roku 2020

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/xl/cestovni-ruch-v-libereckem-kraji-ve-2-ctvrtletí-2020-a-1-az-2-ctvrtletí-2020>

Meziroční propad návštěvnosti, který zapříčinila koronavirová krize, byl zaznamenán nejen celkově v České republice (- 82,9 %), ale také ve všech samostatných krajích. Jako v prvním čtvrtletí nejvýraznější pokles návštěvnosti vykázalo hlavní město Praha (-93,6 %), přitom sem během dubna až června 2020 zavítalo nejvíce turistů (138 187 hostů, tj. 14 % republikového úhrnu). Návštěvnost, která byla vykázána v Libereckém kraji, byla 7. nejnížší a podíl na republikovém úhrnu představoval 5,9 %.

Počet domácích hostů ve zkoumaném období v HUZ Libereckého kraje klesl o 71,2 % na 54 750 hostů. Tento počet představoval 93,3 % veškerých návštěvníků kraje. Zahraničních návštěvníků přijelo o poznání méně – o 92,1 %, kraj navštívilo pouze 3 902 hostů z ciziny, kteří byli převážně turisté z Německa (54,7 %), Slovenska (14,6 %) a Polska (9,5 %) (czso.cz, 2020) (viz. obrázek 15)

Obrázek 15: Zahraniční hosté HUZ – 2. čtvrtletí 2020

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/xl/cestovni-ruch-v-libereckem-kraji-ve-2-ctvrtletí-2020-a-1-az-2-ctvrtletí-2020>

Za druhé čtvrtletí hosté v hromadných ubytovacích zařízeních Libereckého kraje strávili 147 104 nocí, z toho 94,2 % zde strávili domácí hosté. Meziročně se celkový počet hostů propadl o 93,5 % a z toho počet domácích hostů o 71,9 %. Průměrný počet přnocování v úhrnu také klesl na 2,5 nocí a 3,5 u domácích hostů a 2,2 nocí a 3,2 dnů u zahraničních hostů. Celkový počet přnocování klesl ve všech regionech – nejvíce v hlavním městě Praha (o 94,9 %) (czso.cz, 2020).

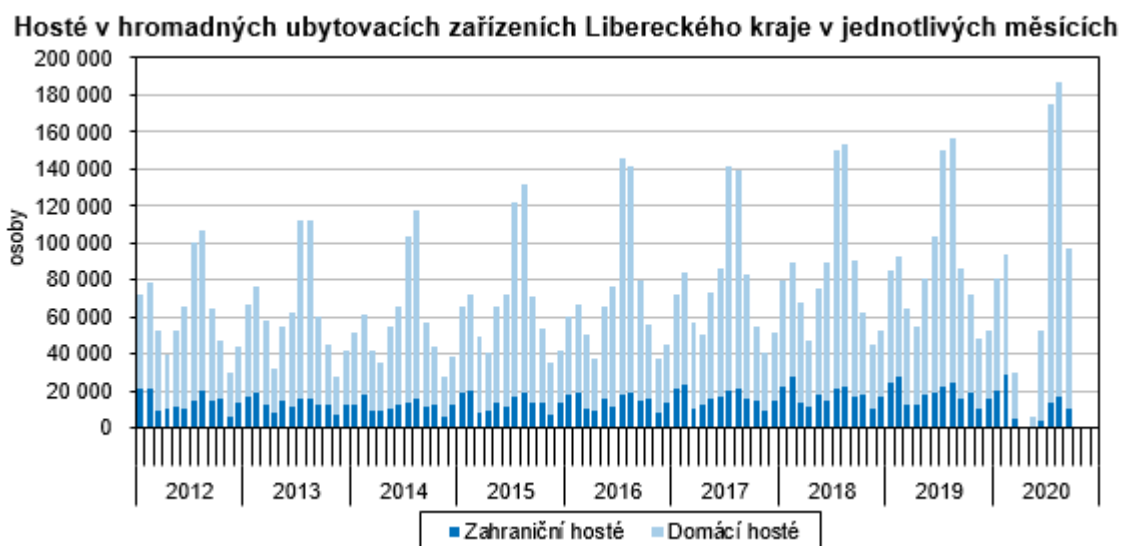
Od samého začátku roku 2020 byl vývoj v oblasti cestovního ruchu poznamenán opatřeními v souvislosti s koronavirovou krizí. Ve srovnání s první polovinou předchozího roku 2019, poklesl celkový počet hostů v Libereckém kraji o 262 720 hostů, z toho počet zahraničních hostů zaznamenal pokles o 49,2 % na 57 675 hostů a počet domácích hostů se snížil o 44,3 % na 205 045 hostů. Meziročně poklesl i celkový počet přnocování o 39,6 % na 873 488 nocí (z toho domácí hosté o 38,5 % na 662 668 nocí a zahraniční hosté o 42,6 % na 210 820 přnocovaných nocí). Průměrná doba přnocování v úhrnu činila 3,3 nocí a 4,3 dní (domácí – 3,2 nocí, zahraniční 3,7 nocí) (czso.cz, 2020).

8.3 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení - 3. čtvrtletí 2020

Ve 3. čtvrtletí roku 2020 se celkový počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních Libereckého kraje meziročně zvýšil o 16,7 % oproti předešlému období a počet přenocování vzrostl o 15,7 %. Tento výsledek, který lze vyčíst z obrázku 16, ovlivnila výhradně návštěvnost domácích hostů, protože počet zahraničních návštěvníků ve zkoumaném období výrazně naopak poklesl (czso.cz, 2020).

V HUZ Libereckého kraje se ve 3. čtvrtletí 2020 ubytovalo celkem 459 870 hostů, což je meziročně o 65 676 více (16,7 %). Z celkového počtu hostů se v Libereckém kraji ubytovalo na 417 768 hostů z řad domácích turistů – tj. 26,3 % více. Naopak zahraničních hostů bylo o 33,7 % méně – tj. 42 102 hostů (czso.cz, 2020).

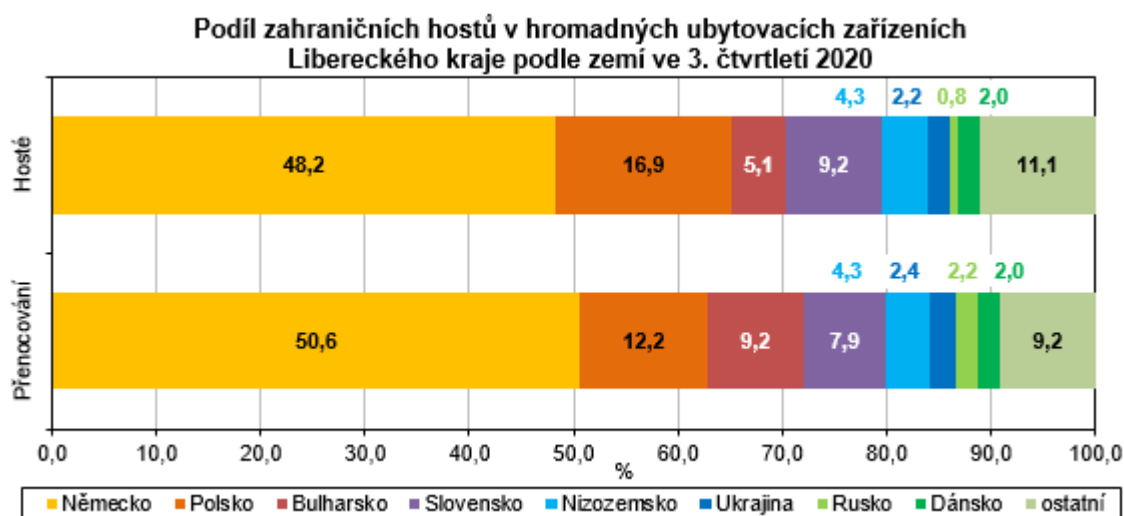
V důsledku zhoršených podmínek pro vycestování za hranice České republiky, byla návštěvnost v Libereckém kraji v třetím čtvrtletí rekordní a nejvyšší od roku 2012. Nejvíce hostů přicestovalo v měsíci červenci (175 412 hostů, meziročně vzrostla o 16,6 %) a srpnu (187 358 hostů, meziročně vzrostla o 19,4 %). V měsíci září počet návštěvníků už klesl na 97 100 a meziroční postup byl o 11,9 % – viz obrázek 16.

Obrázek 16: Hosté v HUZ Libereckého kraje v jednotlivých měsících roku 2020

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/xl/cestovni-ruch-v-libereckem-kraji-ve-3-ctvrtleti-2020-a-1-az-3-ctvrtleti-2020>

Zahraničních návštěvníků meziročně ubylo o 38 % v červenci, v srpnu o 3,2 % a v září o 33 %. Mezi zahraničními hosty převažovaly 48,2 % hosté z Německa, dále hosté z Polska, Slovenska a Bulharska (viz obrázek 17). V rámci celé České republiky se celkový počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních ve 3. čtvrtletí 2020 meziročně snížil o 20,7 % i přes velký zájem ze strany domácích hostů. Největší celkový propad byl zaznamenán v hlavním městě Praha, do kterého zavítalo o 1,6 mil hostů méně ve srovnání se 3. čtvrtletí roku 2019 (czso.cz, 2020).

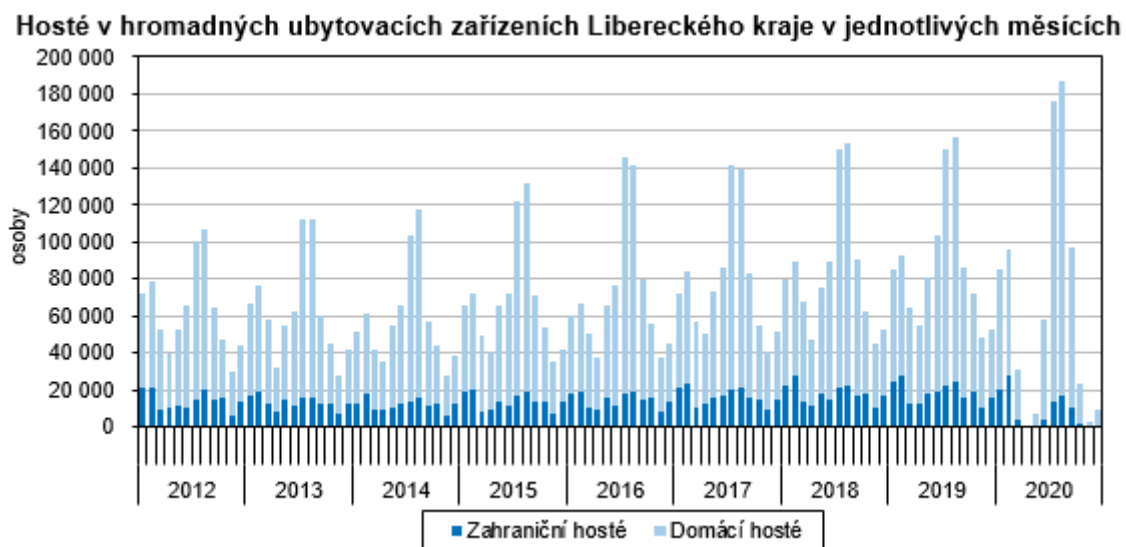
Obrázek 17: Zahraniční hosté HUZ – 3. čtvrtletí 2020

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/xl/cestovni-ruch-v-libereckem-kraji-ve-3-ctvrtleti-2020-a-1-az-3-ctvrtleti-2020>

Za třetí čtvrtletí hromadných ubytovacích zařízeních Libereckého kraje strávili 1 480 261 nocí, což bylo o 15,7 % více než ve stejném období předchozího roku. Z celkového počtu přenocování zde strávili domácí hosté 1 350 245 nocí, což je 91,2 % z krajského úhrnu. Počet přenocování zahraničních turistů poklesl o 34 % na 130 016 nocí (z krajského úhrnu 8,8 %). Průměrný počet přenocování v úhrnu a u domácích hostů činil 3,2 nocí, 4,2 dnů a u zahraničních hostů to bylo 3,1 nocí a 4,1 dní (czso.cz, 2020).

8.4 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení - 4. čtvrtletí 2020 a 1. až 4. čtvrtletí 2020

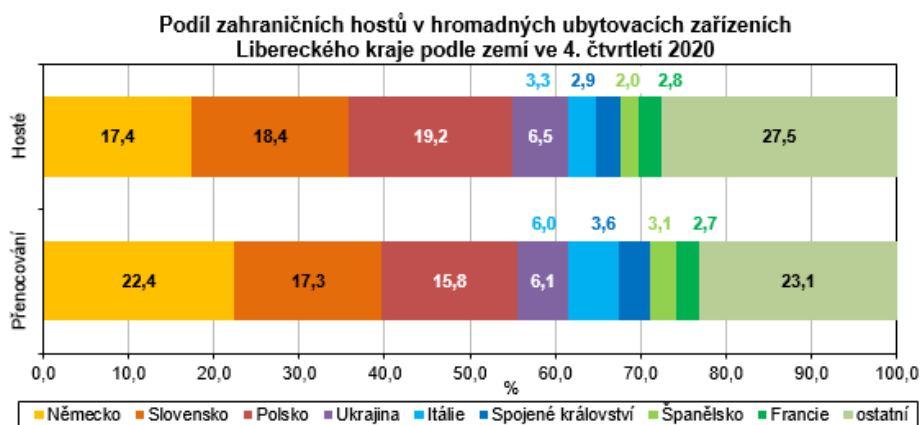
Ve 4. čtvrtletí 2020 v hromadných ubytovacích zařízeních Libereckého kraje došlo k meziročnímu poklesu počtu hostů o 79,2 % a počet přenocování se snížil o více než 76 %. Ve sledovaném období se HUZ Libereckého kraje ubytovalo celkem 35 997 hostů, což je o 136 997 osob (79,2 %) méně, než ve stejném období roku 2019 (viz obrázek 18) Návštěvnost domácích turistů klesla o 73,5 % na 33 863 hostů, kteří představovali 94,0 % celkového počtu návštěvníků kraje (czso.cz, 2020).

Obrázek 18: Hosté v HUZ Libereckého kraje v jednotlivých měsících roku 2020

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/xl/cestovni-ruch-v-libereckem-kraji-ve-4-ctvrtletí-2020-a-1-az-4-ctvrtletí-2020>

Jak lze vyčíst z obrázku 19, počet zahraničních hostů poklesl o 95,2 % na 2 161 hostů. 19,2 % zahraničních hostů představovali turisté z Polska, 18,4 % ze Slovenska a 17,4 % z Německa.

Obrázek 19: Zahraniční hosté HUZ – 4. čtvrtletí 2020

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/xl/cestovni-ruch-v-libereckem-kraji-ve-4-ctvrtleti-2020-a-1-az-4-ctvrtleti-2020>

Meziroční propad návštěvnosti, který byl zapříčiněn nepříznivou epidemiologickou situací, byl zaznamenán jak na celém území České republiky, tak jednotlivě ve všech krajích. Ačkoli během 4. čtvrtletí nejvíce turistů zavítalo do hlavního města Prahy, tak tento region zaznamenalo nejvýraznější propad, a to o celých 92,9 %. Návštěvnost v Libereckém kraji za sledované období byla 7. nejnižší a podíl na republikovém úhrnu představoval pouze 5,4 %. Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních Libereckého kraje ve sledovaném období strávili 105 064 nocí, z toho 95,3 % zde strávili domácí hosté (100 145 nocí). Meziročně celkový počet přenocování hostů poklesl o 76,4 % z čehož bylo 96,3 % zahraničních hostů. Průměrný počet přenocování v úhrnu a u domácích hostů činil 3,0 nocí, 4,0 dnů a u zahraničních hostů to bylo 2,3 nocí a 3,3 dní (czso.cz, 2020).

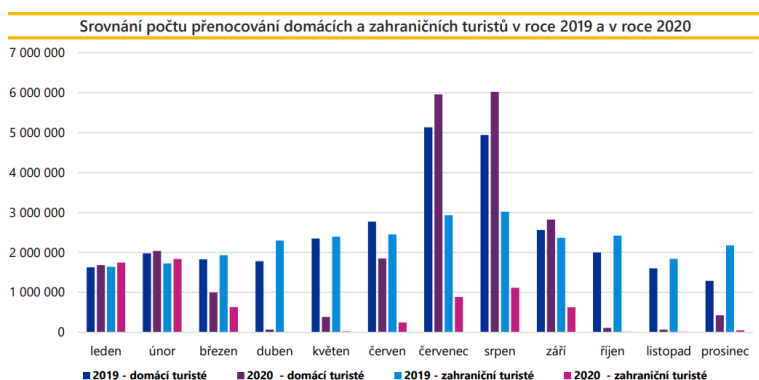
Vývoj cestovního ruchu v roce 2020 byl velmi značně poznamenán restriktivními opatřeními, protože ve srovnání s tokem roku 2019 poklesl celkový počet hostů HUZ v Libereckém kraji o 26,3 % na 772 726 hostů, z toho se počet domácích hostů snížil o 18,6 % na 673 046 hostů a zahraniční klientela zaznamenala propad o 55,2 % na 99 680 hostů. Celkový počet přenocování meziročně klesla 2 495 743 noci – tj. o 21,3 % méně (počet domácích hostů se snížil i 12,7 % na 2 159 317 nocí a počet zahraničních turistů se snížil o skoro polovinu – 51,7 % na 366 426 nocí). Průměrná doba přenocování v úhrnu byla 3,4 nocí a 4,3 dnů (czso.cz, 2020).

9. Analýza dopadů světové pandemie koronaviru (COVID-19) na odvětví cestovního ruchu v letech 2020–2021

Cílem analýzy je kvantifikovat dopady vlivu světové pandemie koronaviru na odvětví cestovního ruchu v České republice v roce 2020 a poté modelově vyčíslit předpokládané dopady, které se uskuteční v roce 2021. Za tímto účelem je v této analýze uvažováno s třemi variantami možného vývoje pandemie na celé území ČR (mmr.cz, 2020).

Výpočet vychází z realizovaných restriktivních opatření a vývoje světové pandemie ke dni 27.11.2020 a je proveden jako expertní propočten na základě informací o současném stavu. Jako hlavní zdroje podkladových dat pro vyčíslení vlivu na odvětví jsou využívána data o cestovním ruchu v ČSÚ, agentury CzechTourism a projektu RODOS (geolokační signalizační data mobilního operátora). V analýze jsou porovnávány ekonomické dopady vyplývající z cestovního ruchu v ČR za rok 2020, varianty vývoje v roce 2021 s ekonomickými dopady vypočítanými za rok 2019, který je posledním celým rokem neovlivněným pandemií (mmr.cz, 2020).

Jak lze vyčíst z obrázku 20, oproti roku 2019 (nejvíce v letních měsících) se vlivem restriktivních opatření v roce 2020 velmi zvýšil zájem domácích turistů o ubytování a celkově cestovní ruch v České republice. Naopak vzhledem k uzavření hranic a zprůsnění podmínek pro vycestování, velmi klesl počet přenocování zahraničních turistů (v některých měsících skoro na nulu).

Obrázek 20: Srovnání počtu hostů v letech 2019 a 2020

Zdroj: <https://www.mmr.cz/getmedia/60e1fd39-2eff-481b-a771-1c66b437b9cc/Krizovy-akcni-plan-CR-CR-2020-2021.pdf.aspx?ext=.pdf>

10. Hlavní restriktivní opatření ovlivňující odvětví cestovního ruchu v ČR v roce 2020

- Z důvodu zhoršené epidemiologické situace a ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru označovaným jako SARS CoV-2 dne 12.03.2020 vláda vyhlásila pro celé území ČR z důvodu ohrožení zdraví nouzový stav.
- Dne 16.3.2020 v 00:00 vláda zakázala volný pohyb osob na území celé České republiky. Toto opatření uvolnila 24.4.2020.
- O úplném uzavření hranic a zákazu vycestovat mimo území ČR vláda rozhodla dne 13.3.2020 s platností od pondělí 16.3.2020. Od 24.4.2020 byla možnost vycestovat částečně povolena.
- Vláda dne 16.3.2020 rozhodla o zákazu prodeje ubytovacích služeb – přijetí krizového opatření.
- Ode dne 13.3.2020 bylo přijato opatření, které zakazovalo pořádání kulturních, sportovních a dalších akcí s účastí nad 30 osob. Od 25.5.2020 byly rozvolněno toto opatření a byly povoleny hromadné akce nejvýše do 300 osob a od 8.6.2020 do 500 osob.
- Po dočasném uvolnění restriktivních opatření v průběhu léta a vzhledem ke zhoršení epidemiologické situace (příchod druhé vlny) v září docházelo k jejich postupnému znovuzavádění opatření.
- Od 5.10.2020 do 12.04.2021 byl znovu vyhlášen nouzový stav a v návaznosti na to došlo k zákazu volného pohybu osob na území ČR s výjimkou jasně vymezených činností a zákaz poskytování ubytovacích služeb s vymezenými výjimkami (např. za účelem výkonu povolání).
- Do současné doby – duben 2021 není stále povoleno poskytování ubytovacích služeb na celém území ČR.

11. Popis variant, pro které jsou vypočítány ekonomické dopady vyplývající z cestovního ruchu v ČR

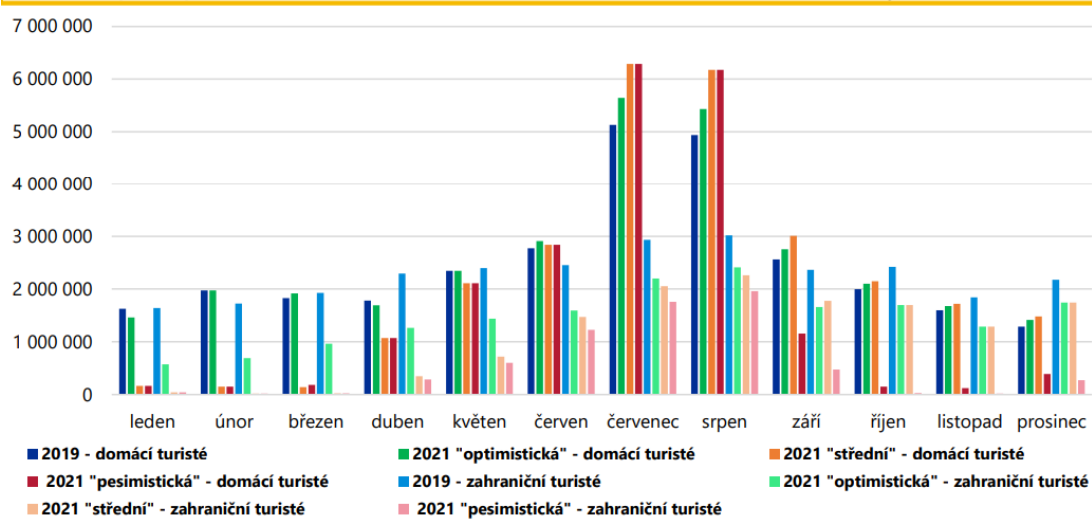
Ekonomické dopady vyplývající z cestovního ruchu v ČR jsou kalkulovány pro pět variant (mmr.cz, 2020).

Tabulka 3: Výchozí varianty pro výpočet ekonomických dopadů

Varianta	Popis výchozích předpokladů variant pro výpočet ekonomických dopadů
2019	Založena na datech o cestovním ruchu z roku 2018 a slouží jako výchozí základ pro modelové situace
2020	Založena na datech o cestovním ruchu z roku 2020 k 27.11.2020 a na základě odhadu vývoje do konce roku 2020.
2021 „optimistická“	Předpokládá, že vývoj epidemie umožní už od ledna 2021 fungování cestovního ruchu bez omezení a uvažuje mírně vyšší objem domácího cestovního ruchu ve srovnání s rokem 2019.
2021 „střední“	Předpokládá nutnost pokračování omezení v prvním čtvrtletí roku 2021 s objemem domácího cestovního ruchu na úrovni cca 10 % ve srovnání s rokem 2019.
2021 „pesimistická“	Předpokládá nutnost pokračování omezení v prvním čtvrtletí roku 2021, následné uvolnění omezení v jarních a letních měsících a zhoršení situace v průběhu září 2021 s nutností opětovného zavedení omezení v podzimních měsících jako v roce 2020. Objem domácího cestovního ruchu se shoduje s variantou „střední“.

Zdroj: <https://tourdata.cz/dopady-covid/dopady-covid19-2020-2021/>

Srovnání počtu přenocování domácích a zahraničních turistů v r. 2019 a dle modelových variant v r. 2021

Obrázek 21: Srovnání počtu hostů v letech 2019, 2020 a modelové varianty roku 2021

Zdroj: <https://tourdata.cz/dopady-covid/dopady-covid19-2020-2021/>

Obrázek 21 detailně znázorňuje srovnání počtu přenocování všech turistů roku 2019 s modelovými variantami v roce 2021.

12. Poskytnutí dotace pro dotační titul COVID-19 – HUZ

V souladu s usnesením vlády ze dne 18.1.2021 vyhlašuje Ministerstvo pro místní rozvoj výzvu k podávání žádostí o dotaci do dotačního titulu COVID-Ubytování II – HUZ. Lhůta tohoto vyhlášení začíná dnem 25.01.2021 a končí dnem 29.4.2021 (mmr.cz, 2021).

Účelem dotace je podpora odvětví cestovního ruchu, respektive provozovatelů hromadných ubytovacích zařízení, které jsou na území celé České republiky a byly zasaženy důsledky opatření související s celosvětovou pandemií a také zmírnění negativních dopadů na podnikatelské subjekty v ČR. Podpora je zejména zaměřena na posílení likvidity, zachování fungování těchto zařízení a udržení nabídky stávajících služeb a pracovních míst (mmr.cz, 2021).

Celková výše alokace pro tuto výzvu je 3 300 000 000 Kč, lhůta vyhlášení výzvy je od 25. ledna do 29. dubna 2021 a lhůta příjmu žádostí o dotaci trvá od 01. února do 29. dubna 2021. Poskytovatelem dotace je Ministerstvo pro místní rozvoj a příjemcem žádostí je Státní fond podpory investic (mmr.cz, 2021).

Oprávněný žadatel o tuto dotaci musí být fyzická osoba, která je rezidentem České republiky, nebo nerezidentem, ale předpokládá, že splní všechny podmínky pro uplatnění snížení daně ve zdaňovacím období roku 2020 podle zákona o daních z příjmů. Nebo jako právnická osoba, která je rezidentem České republiky, nebo jiného členského státu Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru. Tento žadatel musí provozovat živnost ubytovací služby nebo jinou činnost, která umožňuje poskytovat ubytování. Mezi tyto služby patří – hotel, apartmánový hotel, hotel, motel, hotel garni, turistická ubytovna, penzion, nestátní lázeňská zařízení, hostel, kemp nebo chatová osada (mmr.cz, 2021).

Oprávněný žadatel o dotaci nesmí být nespolehlivým plátcem, nesmí mít ke dni podání žádosti o dotaci závazky po době splatnosti ve vztahu ke státnímu rozpočtu, státním fondům a zdravotním pojišťovnám (za závazky se považují i závazky vůči finančnímu úřadu, správě sociální zabezpečení a celní správě). Za nedoplatky se ale nepovažují nedoplatky v případě, že došlo k prominutí příslušných sankcí za jejich opožděnou úhradu v souvislosti se šířením onemocnění COVID-19, protože bylo povoleno posečkání nebo rozložení jejich úhrady na splátky. Žadatel nesmí být ke dni podání žádosti v konkurzu, úpadku ani likvidaci a nesmí vůči němu být zahájeno ani insolvenční řízení, dle národního práva. Žadatel nesmí během tří měsíců, od podání žádosti o dotaci, ukončit stávající podnikatelské aktivity, na jejichž základě poskytuje ubytovací služby. Žadatel v žádosti musí uvést kategorii a v relevantních případech také třídu HUZ a sezónnost každého HUZ, které je zahrnuté do žádosti o dotaci (mmr.cz, 2021).

Dotace má neinvestiční charakter a bude zcela financována ze státního rozpočtu ČR v režimu Ex post a bude poskytnuta pevnou částkou na pokoj za dobu, kdy byla ubytovací zařízení z důvodu vládou přijatých krizových opatření zavřena. Výše poskytnuté dotace bude diferencována podle toho, od jakého termínu bylo příslušné ubytovací zařízení v provozu, dle kategorie a třídy ubytovacího zařízení – tabulka 3.

Tabulka 4: Poskytnutí dotace podle kategorie a třídy

Kategorie a třída ubytovacího zařízení	Částka dotace na jeden pokoj
Hotel, NLZ *****	330 Kč
Hotel, motel, hotel, NLZ ****	330 Kč
Hotel, motel, hotel, NLZ ***	300 Kč
Hotel, motel, hotel, NLZ **	200 Kč
Hotel, motel, hotel, NLZ *	200 Kč
Hotel Garni	250 Kč
Penzion, NLZ	200 Kč
Kemp	100 Kč
Chatová osada	100 Kč
Turistická ubytovna / hostel	100 Kč
Apartmánový hotel	200 Kč

Zdroj: https://mmr.cz/getmedia/eb0e42b1-3e61-4461-b65e-2ff8ec8b7c7a/Vyzva-pro-zadatele-COVID-Ubytovani-II-HUZ_aktualizace_k-210329.pdf.aspx?ext=.pdf

12.1 Výpočet dotace pro HUZ

Maximální výše dotace se rovná součinu disponibilního počtu pokojů, příslušné pevné částky dotace na pokoj. Dotace je snížena v poměru odpovídajícímu počtu dnů rozhodného období.

Tabulka 5: Výpočet dotace pro HUZ

A		B		C		A x B x C = D		E		D-E
Počet disponibilních pokojů (všech pokojů ubyt. zařízení, které mohou být využity k ubytování hostů)	x	Pevná částka dotace na pokoj podle kategorie a třídy ubytovacího zařízení (dle výše uvedené tabulky č. 1)	x	Počet dnů rozhodného období (max. 78 dnů, z toho říjen 10, listopad 30, prosinec 16, leden 22)	=	Neponižená dotace o kompenzační bonus (kompenzační bonus, dle zák. č. 461/2020)	-	Výše vyplaceného kompenzačního bonusu (za dny rozhodného období, za které je požadována dotace, dle zák. č. 461/2020)	=	Dotace

Zdroj: https://mmr.cz/getmedia/eb0e42b1-3e61-4461-b65e-2ff8ec8b7c7a/Vyzva-pro-zadatele-COVID-Ubytovani-II-HUZ_aktualizace_k-210329.pdf.aspx?ext=.pdf

Dotace je určena podle průměrné obsazenosti v kraji, kde se ubytovací zařízení nachází. Z následující tabulky lze vyčíst, průměrnou obsazenost ubytovacích zařízení v krajích. Pro Liberecký kraj je to za říjen 2019 38,6, listopad 2019 26,7, prosinec 2019 26,8 a leden 2020 38,0 (mmr.cz, 2021).

12.2 Postup podání žádosti

Žadatel musí založit a vyplnit vše povinné v elektronickém formuláři, dále vloží do formuláře relevantní přílohy (plná moc, kopie platného certifikátu HUZ), vygeneruje a uloží elektronický formulář na své úložiště. Po splnění těchto bodů zašle žádost na SFPI (Státní fond podpory investic) prostřednictvím datové schránky nebo poštovních služeb (mmr.cz, 2021).

Po podání žádosti bude dotace zpravidla do 30 dnů převedena ve prospěch bankovního účtu příjemce (žadatel). Příjemce dotace je povinen archivovat veškeré dokumenty, související s dotací minimálně 10 let od vydání (mmr.cz, 2021).

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo posoudit konkurenceschopnost segmentu hromadných ubytovacích zařízení, které se vyskytují na území Libereckého regionu a zjistit, jak se konkurenceschopnost vyvíjela v souvislosti se světovou pandemií COVID-19.

V teoretické části práce byly vysvětleny základní pojmy z oblasti charakteristiky odvětví dle CZ-NACE, regionu a velká část práce se věnovala regionální konkurenceschopnosti a jejím nástrojům, které napomáhají k vylepšení kvality poskytovaných služeb. Vzhledem k tomu, že většina pojmů nemá svou ustálenou definici, tak jsou v bakalářské práci uvedeny nejuvýstižnější z nich. Na základě popsání těchto pojmů představila bakalářská práce charakter inovační politiky a její novodobé inovační strategie podle vlády České republiky.

Část praktická se věnovala naplněním hlavního cíle bakalářské práce, čímž bylo porovnání návštěvnosti HUZ v Libereckém kraji v jednotlivých čtvrtletích v letech 2019–2020, vyjmenování hlavních restriktivních opatření, které poznamenaly přirozený chod těchto zařízení. V závěru praktické části byla popsána dotace COVID-19-HUZ, která byla poskytována v první polovině roku 2021.

Restriktivní opatření, které byly zavedeny z důvodu pandemie COVID-19, zapříčinily to, že návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení, jak v celé České republice, tak v Libereckém kraji, markantně poklesla. Z důvodu zhoršených podmínek pro cestování se velmi zvýšil zájem domácích turistů o ubytování a celkově o cestovní ruch v České republice.

Na začátku zkoumaného období (3. čtvrtletí 2019) byla návštěvnost velmi hojná, jelikož počet přenocování hostů překročil milionovou hranici a celkem dosáhl 1 293 122 nocí, což byl velký skok i oproti roku 2018. Domácí hosté strávili v HUZ v Libereckém kraji 1 094 328 nocí a počet přenocování zahraničních hostů byl 198 794 nocí. Průměrná doba přenocování v úhrnu byla 3,2 nocí a 4,2 dní. S porovnáním s koncem zkoumaného období (4. čtvrtletí 2020) se vlivem celosvětové pandemie celkový počet hostů HUZ v Libereckém kraji snížil – a to na 772 726 hostů. Největší propad zaznamenala zahraniční klientela, která se propadla na pouhých 99 680 hostů. Počet domácích hostů klesl na 673 046. Průměrná doba přenocování v úhrnu byla 3,4 nocí a 4,3 dnů.

V souladu s usnesením vlády byla poskytnuta dotace, která alespoň z části pomohla nahradit finanční ztráty HUZ. Pokud se v následujících měsících situace nezlepší, lze předpokládat, že některé firmy v budoucnu nebudou schopné hradit své závazky a budou muset ukončit své působení. Konkrétní údaje o pozastavení podniků HUZ nejsou k datu vypracování bakalářské práce k dispozici.

Seznam použité literatury

- BRUNT, Paul, Susan HORNER a Natalie SEMLEY. 2017. *Research methods in tourism, hospitality and events management*. London: SAGE Publications. ISBN 978-1-4739-1915-0.
- CELLINI, R., SOCI, A. La competitività. (1997), DSE Working Paper, Università di Bologna.
- GRASSEOVÁ, Monika a kol. 2013. *Efektivní rozhodování: Analyzování – Rozhodování – Implementace a hodnocení*, Brno: Edika. ISBN 978-80-266-0179-1.
- KŘÍŽEK, Felix a Josef NEUFUS. 2014. *Moderní hotelový management: nové trendy a metody v řízení hotelů, aktualizované informace o hotelovém provozu a jeho organizaci, optimalizace provozu s ohledem na ekologii a etiku, praktické příklady a fotografická příloha. 2., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4835-1.
- MAGRETTA, J. 2012. *Michael Porter jasně a srozumitelně: o konkurenci a strategii. 1. vyd.* Praha: Management Press, ISBN 978-80-7261-251-2.
- RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. 2011. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4039-3. BERÁNEK, Jaromír. *Ekonomika cestovního ruchu*. Praha: Mag Consulting, 2013. ISBN 978-80-86724-46-1.
- SLANÝ a kol. *Konkurenceschopnost české ekonomiky. 1. vyd.* 2006. Brno: Masarykova univerzita, ISBN 80-210-4157-9
- SMRČKA, Luboš, ARLTOVÁ, Markéta a Jaroslav SCHÖNFELD. 2011. *Ekonomická krize a vývoj cestovního ruchu v České republice*. Acta Oeconomica Pragensia. 19(5): 17–33. ISSN 0572-3043. ISSN 1804-2112.
- SUCHÁNEK, Pavel a kol. 2011. *Kvalita jako faktor konkurenceschopnosti podniku*. Brno: Masarykova univerzita. Ekonomicko-správní fakulta. ISBN 978-80-210-5688-6
- PORTER, Michael E. *Konkurenční strategie: metody pro analýzu odvětví a konkurentů*. Přeložil Karel KVAPIL. 1994. Praha: VICTORIA PUBLISHING. ISBN 80-85605-11-2.

PORTER, Michael E. *Competitive strategy: techniques for analyzing industries and competitors*. c1980. New York: Free Press, ISBN 0-02-925360-8.

VITURKA, Milan. *Kvalita podnikatelského prostředí, regionální konkurenceschopnost a strategie regionálního rozvoje České republiky*. 2010 Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3638-9.

ZICH, Robert. *Koncepce úspěšuschopnosti: konkurenceschopnost – vítězství, nebo účast v soutěži?* 2012. Vyd. 1. Brno: Akademické nakladatelství CERM, ISBN 978-80-7204-818-2.

Internetové zdroje

Český statistický úřad: *Rozdělení CZ-NACE* [online]. 2020 [cit. 2021-5-3]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_cz_nace

Český statistický úřad: *Klasifikace NUTS* [online]. 2020 [cit. 2021-5-3]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_uzemnich_statistickych_jednotek_cz_nuts-

Český statistický úřad: *Statistický bulletin – Liberecký kraj* [online]. 2020, 07.07. [cit. 2021-5-4]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/20q1n-cestovni-ruch>

HAVLÍČEK, Karel. *Inovační strategie České republiky 2019–2030. Rada pro výzkum, vývoj a inovace: Úřad vlády České republiky* [online]. 2019 [cit. 2021-5-3]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/urad-vlady/poskytovani-informaci/poskytnute-informace-na-zadost/Priloha_1_Inovacni-strategie.pdf

Hromadná ubytovací zařízení České republiky. *Český statistický úřad* [online]. 2020, 26.04. [cit. 2021-5-3]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/huz/kraj.jsp?k=CZ051>

Inovační strategie České republiky 2019–2030. *Rada pro výzkum, vývoj a inovace: Úřad vlády České republiky* [online]. 2019 [cit. 2021-5-3]. Dostupné z: <https://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=866015>

MACHOVÁ, Soňa. *CzechTourism: Dopady COVID19 2020–2021. Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. Liberec, 2020, 02.12 [cit. 2021-5-3]. Dostupné z: <https://tourdata.cz/dopady-covid/dopady-covid19-2020-2021/>

KESELY, Andrej. *CZ-NACE* [online]. 2018 [cit. 2021-5-3]. Dostupné z: <http://www.nace.cz/>

- PROQUEST. 2019. *Databáze článků ProQuest* [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. [cit. 2019-09-30]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz/>
- RIEGEROVÁ, Stanislava, ed. Krajská správa ČSÚ v Liberci: Cestovní ruch v Libereckém kraji ve 3. čtvrtletí 2019 a 1. až 3. čtvrtletí 2019. *Český statistický úřad* [online]. Liberec, 2019, 11.11. [cit. 2021-5-3]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xl/cestovni-ruch-v-libereckem-kraji-ve-3-ctvrtleti-2019-a-1-az-3-ctvrtleti-2019-predbezne-udaje>
- RIEGEROVÁ, Stanislava, ed. Krajská správa ČSÚ v Liberci: Cestovní ruch v Libereckém kraji ve 4. čtvrtletí a 1. až 4. čtvrtletí 2019. *Český statistický úřad* [online]. Liberec, 2019, 07.02. [cit. 2021-5-3]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xl/cestovni-ruch-v-libereckem-kraji-ve-4-ctvrtleti-a-1-az-4-ctvrtleti-2019-predbezne-udaje>
- RIEGEROVÁ, Stanislava, ed. Krajská správa ČSÚ v Liberci: Cestovní ruch v Libereckém kraji v 1. čtvrtletí 2020. *Český statistický úřad* [online]. Liberec, 2020, 11.05. [cit. 2021-5-3]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xl/cestovni-ruch-v-libereckem-kraji-v-1-ctvrtleti-2020>
- RIEGEROVÁ, Stanislava, ed. Krajská správa ČSÚ v Liberci: Cestovní ruch v Libereckém kraji ve 2. čtvrtletí 2020. *Český statistický úřad* [online]. Liberec, 2020, 07.08. [cit. 2021-5-3]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xl/cestovni-ruch-v-libereckem-kraji-ve-2-ctvrtleti-2020-a-1-az-2-ctvrtleti-2020>
- RIEGEROVÁ, Stanislava, ed. Krajská správa ČSÚ v Liberci: Cestovní ruch v Libereckém kraji ve 3. čtvrtletí 2020. *Český statistický úřad* [online]. Liberec, 2020, 19.11. [cit. 2021-5-3]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xl/cestovni-ruch-v-libereckem-kraji-ve-3-ctvrtleti-2020-a-1-az-3-ctvrtleti-2020>
- RIEGEROVÁ, Stanislava, ed. Krajská správa ČSÚ v Liberci: Cestovní ruch v Libereckém kraji ve 4. čtvrtletí 2020 a 1. až 4. čtvrtletí 2020. *Český statistický úřad* [online]. Liberec, 2021, 09.02. [cit. 2021-5-3]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xl/cestovni-ruch-v-libereckem-kraji-ve-4-ctvrtleti-2020-a-1-az-4-ctvrtleti-2020>
- Statistická ročenka Libereckého kraje. *Český statistický úřad* [online]. Liberec, 2020, 18. prosince [cit. 2021-5-3]. Dostupné z:

<https://www.czso.cz/documents/10180/122461946/33008720.pdf/c6c36407-1c15-4fb8-a695-a46a4201a067?version=1.3>

TLAPA, Martin. Analýza konkurenceschopnosti České republiky. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2010 [cit. 2021-5-3]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/analyza-konkurenceschopnosti-ceske-republiky--72288/>

Výzva k předkládání žádostí o poskytnutí dotace pro dotační titul COVID–Ubytování II – Hromadná ubytovací zařízení Výzva k předkládání žádostí o poskytnutí dotace pro dotační titul COVID–Ubytování II – Hromadná ubytovací zařízení. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. 2021, 18.01. [cit. 2021-5-3]. Dostupné z: https://mmr.cz/getmedia/eb0e42b1-3e61-4461-b65e-2ff8ec8b7c7a/Vyzva-pro-zadatele-COVID-Ubytovani-II-HUZ_aktualizace_k-210329.pdf.aspx?ext=.pdf